

STAATSKOERANT
VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
GOVERNMENT GAZETTE

REGULASIEKOERANT No. 3389

PRYS (AVB ingesluit) 30c PRICE (GST included)

REGULATION GAZETTE No. 3389

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

BUITELANDS 40c ABROAD

Registered at the Post Office as a Newspaper

POSVRY · POST FREE

KAAPSTAD, 19 MAART 1982

CAPE TOWN, 19 MARCH 1982

Vol. 201]

[No. 8086

GOEWERMENTSKENNISGEWING

**DEPARTEMENT VAN SAMEWERKING EN
ONTWIKKELING**

No. R.456

[19 Maart 1982

**KANGWANE- WET OP LISENSIES, 1981
(WET 5 VAN 1981)**

Hierby word bekendgemaak dat die Staatspresident sy goedkeuring geheg aan die volgende Wet wat deur die KaNgwane- Wetgewende Vergadering aangeneem is en wat hierby vir algemene inligting gepubliseer word:

**GEBIED VAN DIE KANGWANE- WETGEWENDE
VERGADERING**
WET

Om voorsiening te maak vir die beheer van sake- en handelondernemings, professies, ambagte en beroepe in KaNgwane; die uitreiking van lisensies vir die dryf en beoefening daarvan; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

DAAR WORD BEPAAL deur die KaNgwane Wetgewende Vergadering, soos volg:—

Woordomskrywing

1. In hierdie Wet, tensy uit die samehang anders blyk, beteken—

„aansoeker” ’n persoon wat om ’n nuwe lisensie aansoek doen;

„aansoekgeld” die aansoekgeld in Bylae 1 bedoel wat by ’n aansoek om ’n nuwe lisensie betaalbaar is;

GOVERNMENT NOTICE

**DEPARTMENT OF CO-OPERATION AND
DEVELOPMENT**

No. R.456]

[19 March 1982

**KANGWANE LICENCES ACT, 1981
(ACT 5 OF 1981)**

It is hereby notified that the State President has approved of the following Act which was passed by the KaNgwane Legislative Assembly and which is hereby published for general information.

**AREA OF THE KANGWANE LEGISLATIVE
ASSEMBLY**
ACT

To provide for the control of business and trading undertakings, professions, trades and occupations in KaNgwane; the issue of licences for the carrying on and exercising thereof; and to provide for matters incidental thereto.

BE IT ENACTED by the KaNgwane Legislative Assembly, as follows:—

Definitions

1. In this Act, unless the context otherwise indicates—
“applicant” means any person applying for a new licence;

“application fee” means the application fee referred to in Schedule 1 which is payable upon application for a new licence;

„besigheid” ’n sake- of handelonderneming, profesie, ambag of beroep in Bylae 1 bedoel;
 „beswaarmaker” ’n persoon wat ingevolge artikel 14 beswaar maak teen ’n aansoek om ’n nuwe lisensie;
 „Direkteur” die Direkteur van Gemeenskapsake;
 „gemagtigde beampte” enige polisiebeampte, ’n beampte belas met pligte met betrekking tot die openbare gesondheid en ’n persoon wat deur ’n magistraat daartoe gemagtig is;
 „hierdie Wet” ook die regulasies daarkragtens uitgevaardig;
 „Inkomstefonds” die Inkomstefonds van KaNgwane;
 „KaNgwane” die gebied waarvoor die KaNgwane-Wetgewende Vergadering ingestel is, soos van tyd tot tyd gewysig;
 „lisensie” ’n lisensie kragtens hierdie Wet ten opsigte van enige besigheid uitgereik;
 „lisensiegebied” die gebied waarvoor ’n lisensieraad ingestel is;
 „lisensiegeld” die lisensiegeld in Bylae 1 bedoel wat jaarliks vir ’n lisensie betaalbaar is: Met dien verstande dat indien ’n nuwe lisensie na 30 Junie in enige jaar uitgereik word, sodanige lisensiegeld tot die helfte verminder word;
 „lisensiehouer” ’n persoon wat in besit is van ’n lisensie;
 „lisensieraad” ’n lisensieraad ingevolge artikel 6 (1) ingestel;
 „magistraat” ook ’n addisionele magistraat en ’n assistentmagistraat van die distrik waarin ’n lisensiegebied geleë is;
 „magtigingsertifikaat” ’n sertifikaat wat kragtens artikel 19 uitgereik is en ook ’n voorwaardelike magtigingsertifikaat wat ingevolge artikel 17 (4) geëndosseer is;
 „oorkonde” die oorkonde van die verrigtinge in artikel 10 (1) bedoel;
 „perseel” die perseel waarin, waarop of waarvandaan ’n besigheid gedryf word of beoog gedryf te word;
 „Regeringsdiens” die Regeringsdiens in artikel 3 van die KaNgwane-wet op die Regeringsdiens, 1979 (Wet 3 van 1979), bedoel;
 „stam- of streeksowerheid” ’n stam- of streeksowerheid soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Swart Owerhede, 1951 (Wet 68 van 1951);
 „uitreikingsowerheid” die uitreikingsowerheid in artikel 4 bedoel; en
 „Uitvoerenderaadslid” die Uitvoerenderaadslid van Gemeenskapsake.

Lisensie vereis ingevolge hierdie Wet

2. (1) Behoudens die bepalings van artikel 3, dryf niemand ’n besigheid, tensy die nodige lisensie ten opsigte van daardie besigheid aan hom uitgereik is.

(2) Behoudens andersluidende bepalings van hierdie Wet, word, ten opsigte van elke besigheid wat in ’n betrokke lisensiegebied gedryf word of beoog gedryf te word, ’n afsonderlike lisensie vereis vir elke vaste perseel waar sodanige besigheid gedryf word of beoog gedryf te word: Met dien verstande dat slegs een lisensie vereis word ten opsigte van ’n enkele besigheid wat deur dieselfde persoon gedryf word of beoog gedryf te word in aangrensende gedeeltes van ’n perseel wat deur middel van ’n muur verdeel is.

Vrystellings

(3) Geen liefdadigheids-, godsdienstige of opvoedkundige inrigting van ’n openbare aard hoef ’n lisensie uit te

„authorised officer” means any police officer, any officer charged with duties in respect of the public health and any person authorized thereto by a Magistrate;

„business” means a business and trading undertaking, profession, trade or occupation referred to in Schedule 1;

„certificate of authority” means a certificate issued under section 19 and also a provisional certificate of authority endorsed in terms of section 17 (4);

„Director” means the Director of Community Affairs;

„Executive Councillor” means the Executive Councillor of Community Affairs;

„issuing authority” means the issuing authority referred to in section 4;

„KaNgwane” means the area for which the KaNgwane Legislative Assembly was established, as amended from time to time;

„licence” means a licence issued in respect of a business under this Act;

„licence fee” means the licence fee referred to in Schedule 1 payable annually for any licence: Provided that if a new licence is issued after 30 June in any year, such licence fee shall be reduced by half;

„licensee” means any person who is in possession of a licence;

„licensing area” means the area for which a licensing board was established;

„licensing board” means a licensing board established in terms of section 6 (1);

„magistrate” includes an additional magistrate and an assistant magistrate of the district in which a licensing area is situated;

„objector” means any person objecting to any application for a new licence in terms of section 14;

„premises” means the premises in which, on which or from which a business is carried on or is to be carried on;

„Public Service” means the Public Service referred to in section 3 of the KaNgwane Public Service Act, 1979 (Act 3 of 1979);

„record” means the record of the proceedings referred to in section 10 (1);

„Revenue Fund” means the Revenue Fund of KaNgwane;

„this Act” includes the regulations made thereunder; and

„tribal or regional authority” means a tribal or regional authority as defined in section 1 of the Black Authorities Act, 1951 (Act 68 of 1951).

Licence required in terms of this Act

2. (1) Subject to the provisions of section 3, no person shall carry on any business, unless the necessary licence in respect of that business has been issued to him.

(2) Subject to provisions to the contrary in this Act contained, a separate licence shall, in respect of every business carried on is to be carried on in any licensing area concerned, be required for every fixed premises where such business is carried on or is to be carried on: Provided that only one licence shall be required in respect of any single business which is carried on or is to be carried on by the same person in adjoining portions of any premises divided by means of a wall.

Exemptions

3. It shall not be necessary for any charitable, religious or educational institution of a public character to take

neem vir die dryf van enige besigheid nie, indien sodanige besigheid tot die uitsluitlike voordeel van sodanige inrigting gedryf word.

Uitreikingsowerheid

4. Die magistraat van elke distrik in KaNgwane is die uitreikingsowerheid vir alle lisensies wat in elke betrokke distrik uitgereik word.

Geldigheidsduur van lisensies

5. 'n Lisensie is geldig vir die tydperk 1 Januarie in enige jaar ten opsigte waarvan dit uitgereik is tot 31 Desember van daardie jaar, of vir die onverstreke gedeelte van daardie tydperk indien die lisensie na 1 Januarie uitgereik word.

Lisensieraad

6. (1) Daar is vir elke magistraatsdistrik in KaNgwane 'n lisensieraad wat alle aansoeke vir lisensies in die betrokke distrik oorweeg en daaroor beslis.

(2) Die setel van 'n lisensieraad is by die kantoor van die magistraat.

(3) 'n Lisensieraad word saamgestel uit die voorsitter wat die magistraat is en 4 lede wat deur die Uitvoerenderaadslid aangestel word.

(4) 'n Lid beklee sy amp vir 'n tydperk van 3 jaar en kan na verstryking van sy ampstermyn heraangetel word: Met dien verstande dat die Uitvoerenderaadslid te eniger tyd die aanstelling van 'n lid sonder opgawe van redes kan intrek.

(5) 'n Lid wat nie in die voltydse diens van die Regeringsdiens of die Staatsdiens van die Republiek is nie, ontvang uit die Inkomstefonds die voorgeskrewe vergoeding en reistoelae.

(6) Niemand neem sy plek in of stem as lid of neem deel aan enige verrigtinge van 'n lisensieraad of oefen 'n bevoegdheid uit of verrig enige werksaamheid in verband met daardie lisensieraad nie, indien hy of sy eggenote of kind of enige persoon met wie hy 'n gebruikelike verbintenis aangegaan het—

- (a) 'n aansoeker is wie se aansoek deur daardie lisensieraad oorweeg moet word;
- (b) die eienaar, verbandhouer, verhuurder of huurder is van 'n perseel ten opsigte waarvan 'n aansoek ingevolge hierdie Wet deur daardie lisensieraad oorweeg moet word;
- (c) 'n vennoot, agent of werknemer van 'n aansoeker in paragraaf (a) bedoel is;
- (d) 'n beswaarmaker is teen 'n aansoek wat deur daardie lisensieraad oorweeg moet word; of
- (e) 'n belang het in 'n besigheid of by 'n lisensie ten opsigte waarvan of in verband waarmee 'n aansoek ingevolge hierdie Wet deur daardie lisensieraad oorweeg moet word.

Klerk van 'n lisensieraad

7. (1) Die Direkteur stel vir elke lisensieraad 'n persoon in die Regeringsdiens as klerk van die lisensieraad aan.

(2) Die Direkteur kan die bevoegdheid in subartikel (1) bedoel vir 'n bepaalde lisensiegebied aan die magistraat opdra.

(3) Die klerk van die lisensieraad—

- (a) ontvang alle aansoeke wat ingevolge hierdie Wet deur die lisensieraad oorweeg word;
- (b) verkry ten opsigte van elke aansoek om 'n nuwe lisensie wat betrekking het op 'n perseel wat binne die gebied van 'n stamowerheid geleë is, die aan-

out any licence for the carrying on of any business, if such business is carried on for the exclusive benefit of such institution.

Issuing authority

4. The magistrate of each district in KaNgwane shall be the issuing authority for all licences issued in each district concerned.

Period of validity of licences

5. A licence shall be valid for the period 1 January in any year in respect of which it was issued to 31 December of that year, or for the unexpired portion of that period if the licence is issued after 1 January.

Licensing boards

6. (1) There shall be for every magisterial district in KaNgwane a licensing board which shall consider and decide over all applications for licences in the district concerned.

(2) The seat of a licensing board shall be at the office of the magistrate.

(3) A licensing board shall be composed of the chairman who shall be the magistrate and 4 members who shall be appointed by the Executive Councillor.

(4) A member shall hold office for a period of 3 years and may be reappointed after expiry of his term of office: Provided that the Executive Councillor may terminate the appointment of any member at any time without stating reasons.

(5) A member who is not in the full-time service of the Public Service or the Public Service of the Republic shall receive out of the Revenue Fund the prescribed remuneration and travelling allowance.

(6) No person shall sit or vote as a member or take part in any proceedings of a licensing board or exercise any power or perform any function in connection with that licensing board, if he or his spouse or child or any person with whom he contracted a customary union—

- (a) is an applicant whose application in terms of this Act is to be considered by that licensing board;
- (b) is an owner, mortgagee, lessor or lessee of any premises in respect of which an application in terms of this Act is to be considered by that licensing board;
- (c) is a partner, agent or employee of any applicant referred to in paragraph (a);
- (d) is an objector to any application which is to be considered by that licensing board; or
- (e) has any interest in any business or licence in respect of which or in connection with which any application in terms of this Act is to be considered by that licensing board.

Clerk of a Licensing Board

7. (1) The Director shall appoint for every licensing board any person in the Public Service as clerk of the licensing board.

(2) The Director may assign the power referred to in subsection (1) for any particular licensing area to the magistrate.

(3) The clerk of the licensing board shall—

- (a) receive all applications which is to be considered by the licensing board in terms of this Act;
- (b) obtain in respect of every application for a new licence relating to a premises situated within the

beveling van die betrokke stam- en streeksowerheid;

- (c) hou notule van alle verrigtinge van die lisensieraad ingevolge hierdie Wet;
- (d) verstrek sonder versuim na elke vergadering van die lisensieraad die oorkonde van sodanige vergadering aan die uitreikingsowerheid;
- (e) verrig die werksaamhede wat by hierdie Wet aan hom oorgedra word; en
- (f) verrig sodanige ander werksaamhede as wat voorgeskryf word of wat die voorsitter van die lisensieraad van tyd tot tyd aan hom mag toewys in verband met enige aangeleentheid waarop hierdie Wet betrekking het.

Vergaderings en verrigtinge van 'n lisensieraad

8. (1) Die eerste vergadering van 'n lisensieraad vind plaas op 'n dag en tyd deur die voorsitter bepaal.

(2) 'n Gewone vergadering van 'n lisensieraad word minstens vier maal per jaar gehou op 'n dag en tyd deur die voorsitter bepaal: Met dien verstande dat die laaste vergadering in elke jaar nie voor 1 Desember gehou word nie.

(3) 'n Spesiale vergadering van 'n lisensieraad kan te eniger tyd deur die voorsitter uit eie beweging of op versoek van 'n aansoeker belê word op 'n dag en tyd deur die voorsitter bepaal: Met dien verstande dat sodanige aansoeker die voorgeskrewe koste in verband met die hou van sodanige spesiale vergadering betaal.

(4) Alle vergaderings van 'n lisensieraad word by die setel daarvan gehou.

(5) Die klerk van 'n lisensieraad gee minstens 72 uur kennis aan elke lid van elke vergadering van die lisensieraad.

(6) Die voorsitter en twee ander lede maak 'n kworum vir 'n vergadering van 'n lisensieraad uit: Met dien verstande dat in die geval van enige lid of lede wat tydens die verrigtinge van 'n lisensieraad om enige rede onbevoeg raak om as lid aan sodanige verrigtinge deel te neem, die verrigtinge deur die oorblywende lede afgehandel kan word.

(7) Indien daar nie 'n kworum by die aanvang van 'n vergadering aanwesig is nie, word die vergadering verdaag totdat daar 'n kworum aanwesig is.

(8) Die besluit van die meerderheid van die lede wat by 'n vergadering van 'n lisensieraad aanwesig is, is die besluit van die betrokke raad: Met dien verstande dat enige regspunt wat mag ontstaan en die vraag of dit inderdaad 'n regspunt is, deur die voorsitter alleen beslis word.

(9) In die geval van 'n staking van stemme, het die voorsitter van 'n lisensieraad, benewens sy beraadslagende stem, 'n beslissende stem.

(10) Die voorsitter kan van tyd tot tyd enige vergadering van 'n lisensieraad verdaag tot 'n dag en tyd deur hom bepaal.

(11) Die voorsitter kan van enigeen wat na sy mening in staat is om getuie af te lê oor enige aangeleentheid waarvoor die lisensieraad moet beslis, deur middel van 'n skriftelike kennisgewing deur hom onderteken, vereis om voor die lisensieraad te verskyn en kan ook, by eenderse kennisgewing, van so 'n persoon vereis om enige boek, dokument of ding in sy besit of onder sy beheer, rakende die aangeleentheid voor die lisensieraad, voor te lê.

(12) 'n Getuie lewer getuie af of 'n lisensieraad onder eed of plegtige verklaring wat deur die voorsitter afgeneem word.

area of a tribal authority, the recommendation of the tribal and Regional Authority concerned;

- (c) keep minutes of all the proceedings of the licensing board in terms of this Act;
- (d) furnish without delay after each meeting of the licensing board the record of such meeting to the issuing authority;
- (e) perform the functions assigned to him by this Act; and
- (f) perform such other functions as are prescribed or which the chairman may, assign to him from time to time in connection with any matter to which this Act relates.

Meetings and proceedings of a licensing board

8. (1) The first meeting of a licensing board shall take place on a day and at a time determined by the chairman.

(2) An ordinary meeting of a licensing board shall be held at least four times per year on a day and at a time determined by the chairman: Provided that the last meeting in every year shall not be held before 1 December.

(3) A special meeting of a licensing board may be convened at any time by the chairman of his own accord or upon the request of an applicant on a day and at a time determined by the chairman: Provided that such applicant shall pay the prescribed costs in connection with the holding of such special meeting.

(4) All meetings of a licensing board shall be held at its seat.

(5) The clerk of a licensing board shall give at least 72 hours notice to each member of each meeting of the licensing board.

(6) The chairman and two other members shall form a quorum for any meeting of a licensing board: Provided that in the case of any member or members becoming incapable for any reason during the proceedings of a licensing board to take part as member in such proceedings, the proceedings may be concluded by the remaining members.

(7) If a quorum is not present at the commencement of any meeting, the meeting shall be adjourned until a quorum is present.

(8) The decision of the majority of the members present at any meeting of a licensing board, shall be the decision of the Board concerned: Provided that any point of law which may arise and the question whether it is in fact a point of law, shall be decided by the chairman alone.

(9) In the case of an equality of votes, the chairman of a licensing board shall, in addition to his deliberative vote, have a casting vote.

(10) The chairman may adjourn any meeting of a licensing board from time to time to a day and time determined by him.

(11) The chairman may, by a notice in writing signed by him, require any person who is in his opinion able to testify on any matter to be decided on by the licensing board, to appear before the licensing board, and may also, by similar notice, require such a person to produce any book, document or thing regarding the matter before the licensing board, in his possession or under his control.

(12) Any witness shall give evidence before a licensing board under oath or affirmation administered by the chairman.

Regstelling van foute en weglatings

9. 'n Lisensieraad kan, op aansoek van 'n lisensiehouer of enige beswaarmaker en onderhewig aan die voorwaardes wat hy redelik ag, enige *bona fide* fout of weglating van 'n formele of tegniese aard in enige dokument wat deel uitmaak van die oorkonde van die verrigtinge ten opsigte van die lisensie wat aan sodanige lisensiehouer uitgereik is, regstel en kan 'n magtigingsertifikaat uitreik waarby die uitreikingsowerheid gemagtig word om die nodige wysigings op die lisensie aan te bring.

Oorkonde van verrigtinge van 'n lisensieraad

10. (1) Die notule van die verrigtinge van 'n vergadering van 'n lisensieraad deur die klerk van die lisensieraad ooreenkomstig artikel 7 (3) (c) gehou en alle dokumente wat by sodanige vergadering ingehandig is, maak deel uit van die oorkonde van sodanige verrigtinge.

(2) Die oorkonde word in die kantoor van die klerk van die lisensieraad bewaar.

Aansoek om 'n nuwe lisensie

11. (1) Enige persoon wat verlang dat 'n nuwe lisensie aan hom uitgereik word, doen skriftelik aansoek by die lisensieraad van die lisensiegebied waarin die besigheid beoog gedryf te word, wesenlik in die voorgeskrewe vorm.

(2) 'n Persoon wat ingevolge hierdie artikel aansoek doen—

(a) dien elke aansoek, tesame met die aanhangsel in subartikels (3) en (4) bedoel by die klerk van die betrokke lisensieraad in; en

(b) betaal by indiening van die aansoek ten opsigte van elke sodanige aansoek die toepaslike aansoekgeld: Met dien verstande dat geen aansoeker geweier word, op terugbetaling van die aansoekgeld ingevolge hierdie subartikel deur hom betaal, geregtig is nie.

(3) Die voorgeskrewe dokumente word by elke aansoek om 'n nuwe lisensie aangeheg.

(4) 'n Aansoeker kan by sy aansoek om 'n nuwe lisensie die skriftelike versoë ter stawing daarvan aanheg wat hy verlang in ag geneem moet word by die oorweging daarvan.

Kennisgewing van aansoek om 'n nuwe lisensie

12. Binne 7 dae na die indiening van 'n aansoek om 'n nuwe lisensie, bring die klerk van die lisensieraad 'n kennisgewing van sodanige aansoek in die voorgeskrewe vorm aan in 'n opsigtelike plek by die kantoor waar die lisensieraad gewoonlik vergader.

Beswaar teen aansoek om 'n nuwe lisensie

13. (1) Enige persoon wat teen 'n aansoek om 'n nuwe lisensie beswaar wil aanteken, dien binne 21 dae na die datum van die kennisgewing in artikel 12 bedoel, 'n skriftelike beswaar in in die voorgeskrewe vorm by die klerk van die lisensieraad in welke beswaar duidelik aandui teen watter aansoek beswaar gemaak word en die gronde waarop beswaar gemaak word, kortliks vermeld.

(2) 'n Lisensieraad kan uit eie beweging kennis neem van enige aangeleentheid wat na sy mening 'n beswaar teen die toestaan van 'n aansoek om 'n nuwe lisensie uitmaak.

Verslae van gemagtigde beamptes

14. (1) By ontvangs van 'n aansoek om 'n nuwe lisensie, kan die klerk van die lisensieraad uit eie beweging of in opdrag van die lisensieraad die nodige stappe doen om

Rectification of errors and omissions

9. A licensing board may, upon application by a licensee or any objector and subject to the conditions which it deems reasonable, rectify any *bona fide* error or omission of a formal or technical nature in any document forming part of the record of the proceedings in respect of the licence issued to such licensee and may issue a certificate of authority by which the issuing authority shall be authorised to make the necessary amendments on the licence.

Record of proceedings of a licensing board

10. (1) The minutes of the proceedings of a meeting of a licensing board kept by the clerk of the licensing board in accordance with section 7 (3) (c) and all documents handed in at such meeting, shall form part of the record of such proceedings.

(2) the record shall be kept in the office of the clerk of the licensing board.

Application for a new licence

11. (1) Any person who desires that a new licence be issued to him, shall apply in writing to the licensing board of the licensing area in which the business is to be carried on, substantially in the prescribed form.

(2) Any person applying in terms of this section, shall—

(a) lodge every application, together with the annexures referred to in subsections (3) and (4), to the clerk of the licensing board concerned; and

(b) pay, when lodging the application, in respect of each such application the appropriate application fee: Provided that no applicant shall, if his application is refused, be entitled to a refund of the application fee paid by him in terms of this subsection.

(3) The prescribed documents shall be attached to every application for a new licence.

(4) An applicant may attach to his application for a new licence such written representations in support thereof as he may desire to be taken into account in the consideration thereof.

Notice of application for a new licence

12. Within 7 days after the lodging of an application for a new licence, the clerk of the licensing board shall affix a notice of such application in the prescribed form in any conspicuous place at the office where the licensing board normally meets.

Objection to application for a new licence

13. (1) Any person who wants to object to an application for a new licence, shall lodge an objection in writing in the prescribed form with the clerk of the licensing board within 21 days after date of the notice referred to in section 12 which objection shall clearly indicate to which application an objection is raised and shall briefly state the grounds on which an objection is raised.

(2) A licensing board may of its own accord take notice of any matter which in its opinion constitutes an objection to the granting of an application for a new licence.

Reports of authorised officers

14. (1) Upon receipt of an application for a new licence, the clerk of the licensing board may, of its own accord or by the instructions of the licensing board, take

verslae met betrekking tot die aangeleenthede in artikel 16 (2) bedoel van enige gemagtigde beampte aan te vra vir voorlegging aan die lisensieraad by die oorweging van sodanige aansoek.

(2) 'n Gemagtigde beampte kan in enige verslag ingevolge subartikel (1) aangevra, die nodige aanbevelings doen en die aandag van die lisensieraad in die algemeen op enige saak vestig wat na sy mening by die oorweging van die aansoek in aanmerking geneem behoort te word.

(3) Enige persoon wat ingevolge hierdie artikel 'n verslag verstrek het, kan deur die lisensieraad geroep word met die doel om hom na aanleiding van sy verslag te ondervra en te kruisondervra.

Datum van verhoor van aansoek deur die lisensieraad

15. Na verstryking van die tydperk in artikel 13 bedoel vir die indiening van enige beswaar en na ontvangs van enige verslag en die aanbeveling van die betrokke stam- en Streeksowerheid ingevolge artikels 14 en 7 (3) (b) onderskeidelik aangevra, stel die voorsitter van die lisensieraad die dag en tyd vir die verhoor van die aansoek vas.

Oorweging en beslissing van aansoeke deur lisensieraad

16. (1) 'n Lisensieraad oorweeg alle aansoeke ingevolge hierdie Wet en enige besware wat ingevolge artikel 13 daarteen ingedien is en kan—

- (a) sodanige aansoek toestaan;
- (b) sodanige aansoek weier; of
- (c) sodanige aansoek toestaan onderhewig aan enige van die voorwaardes en beperkings wat ingevolge artikels 17 en 18 opgelê kan word.

(2) 'n Lisensieraad staan nie 'n aansoek om 'n nuwe lisensie toe nie, tensy—

- (a) die aansoeker bo die ouderdom van 18 jaar is en volgens die voorgeskrewe vereistes 'n geskikte persoon is om die beoogde besigheid te dryf; en
- (b) die perseel waarop die aansoek betrekking het aan die vereistes wat by hierdie Wet en enige ander wet voorgeskryf is, voldoen.

(3) So gou doenlik na die beslissing van 'n lisensieraad oor 'n aansoek om 'n nuwe lisensie, stel die klerk van die lisensieraad die aansoeker in kennis.

Voorwaardes met betrekking tot persele

17. (1) Geen magtigingsertifikaat word vir die uitreiking van 'n lisensie toegestaan nie indien die gebou waarin die besigheid, ten opsigte waarvan om 'n lisensie aansoek gedoen word, beoog gedryf te word, nie reeds opgerig en voltooi is of nie aan die voorgeskrewe vereistes voldoen nie: Met dien verstande dat 'n lisensieraad 'n aansoek in so 'n geval kan oorweeg indien dit vergesel word van planne en spesifikasies deur die bevoegde gesag goedgekeur van die geboue wat die aansoeker beoog om op te rig of te vergroot of te verander.

(2) 'n Lisensieraad kan 'n aansoek om 'n lisensie wat ingevolge subartikel (1) oorweeg word, toestaan onderhewig aan die voorwaardes met betrekking tot die wysiging van die planne en spesifikasies, die tydperk waarin die oprigting van of die verandering aan die perseel voltooi moet word en sodanig ander voorwaardes as wat hy goedgevind.

(3) Indien 'n lisensieraad by die oorweging van 'n aansoek om 'n lisensie oordeel is dat 'n perseel nie aan die voorgeskrewe vereistes vir die dryf van die besigheid ten opsigte waarvan 'n lisensie verlang word, voldoen nie, kan hy die aansoek toestaan onderhewig aan die

the necessary steps to request reports relating to the matters referred to in section 16 (2) from any authorised officer for submission to the licensing board when considering such application.

(2) An authorised officer may make the necessary recommendations in any report requested in terms of subsection (1) and draw the attention of the licensing board in general to any matter which in its opinion should be taken into account when the application is being considered.

(3) Any person who furnished a report in terms of this section, may be called by the licensing board with the purpose of examining and cross-examining him in pursuance of his report.

Date of hearing of application by the licensing board

15. After the expiry of the period referred to in section 13 for the lodging of any objection and after receipt of any report and the recommendation of the tribal and Regional authority concerned requested in terms of section 14 and 7 (3) (b) respectively, the chairman of the licensing board shall fix the day and time for the hearing of the application.

Consideration and decision of applications by licensing board

16. (1) A licensing board shall consider all applications in terms of this Act and any objections lodged to it in terms of section 13 and may—

- (a) grant such application;
- (b) refuse such application; or
- (c) grant such application subject to any of the conditions and restrictions which may be imposed in terms of sections 17 and 18.

(2) A licensing board shall not grant any application for a new licence, unless—

- (a) the applicant is over the age of 18 years and is, according to the prescribed requirements a suitable person to carry on the proposed business; and
- (b) the premises to which the application relates comply with the requirements prescribed by this Act and any other law.

(3) As soon as practicable after the decision of a licensing board on any application for a new licence, the clerk of the licensing board shall notify the applicant.

Conditions in relation to premises

17. (1) No certificate of authority shall be issued for the issuing of any licence if the building in which the business, in respect of which a licence is applied for, is to be carried on, has not yet been erected or completed or does not comply with the prescribed requirements: Provided that a licensing board may consider an application in such a case if it is accompanied by plans and specifications approved of by the competent authority of the building which the applicant is to erect or to enlarge or to alter.

(2) A licensing board may grant an application for a licence which is being considered in terms of subsection (1), subject to the conditions in relation to the amendment of the plans and specifications, the period within which the erection of or the alteration to the premises is to be completed and such other conditions as it deems fit.

(3) If a licensing board, when considering an application for a licence, is of the opinion that any premises do not comply with the prescribed requirements for the carrying on of the business in respect of which a licence is desired, it may grant the application subject to the con-

voorwaardes met betrekking tot enige veranderinge aan die perseel en enige ander voorwaardes wat hy goeddink.

(4) Indien 'n voorwaardelike magtigingsertifikaat ingevolge hierdie artikel uitgereik is, word die lisensie ten opsigte waarvan sodanige sertifikaat uitgereik is, slegs uitgereik indien die sertifikaat deur die voorsitter van die lisensieraad geëndosseer is dat daar ten volle aan die voorwaardes in die sertifikaat vervat, voldoen is.

(5) 'n Voorwaardelike magtigingsertifikaat ingevolge hierdie artikel uitgereik, vervat by verstryking van die tydperk in sodanige sertifikaat vermeld waarbinne daar aan die gestelde voorwaardes voldoen moes word.

Beperkte lisensies

18. 'n Lisensieraad kan 'n aansoek om 'n nuwe lisensie toestaan onderhewig aan enige beperking—

- (a) om die omvang van die besigheid wat deur die lisensie gemagtig word, te beperk;
- (b) met betrekking tot die klas of soort goedere waarmee of die gebied waarin die besigheid kragtens die lisensie gedryf kan word; en
- (c) wat die dryf van die betrokke besigheid in ooreenstemming met die geriewe wat die betrokke perseel bied, ten doel het.

Uitreiking van magtigingsertifikaat

19. (1) Die klerk van die betrokke lisensieraad reik aan elke aansoeker wie se aansoek om 'n lisensie toegestaan is 'n magtigingsertifikaat in die voorgeskrewe vorm uit wat die uitreiking van die betrokke lisensie aan die aansoeker magtig en waarin enige beperking wat ingevolge artikel 20 opgelê is, vermeld word en hy stuur 'n afskrif van sodanige sertifikaat aan die betrokke uitreikingsowerheid: Met dien verstande dat 'n magtigingsertifikaat nie uitgereik word nie—

- (a) voor die tydperk waarbinne appèl ingevolge artikel 29 aangeteken kan word, verstryk het, tensy die aansoeker en enige beswaarmaker 'n skriftelike onderneming aan die klerk van die lisensieraad gegee het dat hulle nie beoog om teen die beslissing van die lisensieraad te appelleer nie; en
- (b) indien appèl ingevolge artikel 29 aangeteken word, voor die appèl beslis is.

Verval van magtigingsertifikaat

20. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (2), vervat 'n magtigingsertifikaat indien die betrokke lisensie nie binne 90 dae na die uitreiking van sodanige magtigingsertifikaat uitgeneem word nie.

(2) Die tydperk in subartikel (1) bedoel kan na goeddunke deur die voorsitter van die betrokke lisensieraad verleng word, indien daar voor die verstryking van sodanige tydperk skriftelik by sodanige voorsitter daarom aansoek gedoen word.

Uitreiking van nuwe lisensies

21. (1) By voorlegging van 'n magtigingsertifikaat, doen die uitreikingsowerheid onverwyld die nodige stappe om die nodige verlof in artikel 24 (3) van die Ontwikkelingstrust en Grond Wet, 1936 (Wet 18 van 1936), bedoel vir die uitreiking van die betrokke lisensie, te verkry.

(2) Na ontvangs van die verlof in subartikel (1) bedoel en by betaling van die toepaslike lisensiegeld en enige boete ingevolge artikel 23 (5) betaalbaar, reik die uitreikingsowerheid onverwyld 'n lisensie in die voorgeskrewe vorm aan die aansoeker uit en endosseer enige beperking wat in die magtigingsertifikaat vermeld word op sodanige lisensie.

ditions relating to any alterations to the premises and any other conditions which it deems fit.

(4) If a provisional certificate of authority has been issued in terms of this section, the licence in respect of which such certificate was issued, shall only be issued if the certificate has been endorsed by the chairman of the licensing board that the conditions included in the certificate, have been fully complied with.

(5) A provisional certificate of authority issued in terms of this section, shall lapse upon the expiry of the period referred to in such certificate in which the conditions laid down should have been complied with.

Restricted licences

18. A licensing board may grant an application for a new licence subject to any restriction—

- (a) curtailing the scope of the business authorised by the licence;
- (b) in relation to the class or type of goods in which or the area in which the business may be carried on under the licence; and
- (c) which has as its purpose the carrying on of the business concerned in accordance with the facilities offered by the premises concerned.

Issuing of certificate of authority

19. (1) The clerk of the licensing board concerned shall issue to every applicant whose application for a licence has been granted a certificate of authority in the prescribed form which shall authorise the issuing of the licence concerned to the applicant and in which any restriction imposed in terms of section 20 shall be stated and he shall send a copy of such certificate to the issuing authority concerned: Provided that a certificate of authority shall not be issued—

- (a) before the period within which an appeal may be noted in terms of section 29, has expired, unless the applicant and any objector have furnished the clerk of the licensing board with an undertaking in writing that they do not intend to appeal against the decision of the licensing board; and
- (b) if an appeal is noted in terms of section 29, before the appeal has been decided.

Lapse of certificate of authority

20. (1) Subject to the provisions of subsection (2), a certificate of authority shall lapse if the licence concerned is not taken out within 90 days after the issuing of such certificate of authority.

(2) The period referred to in subsection (1) may be extended by the chairman of the licensing board concerned, as he deems fit, if application therefor is made in writing to such chairman before the expiry of such period.

Issuing of new licence

21. (1) Upon the submission of a certificate of authority, the issuing authority shall forthwith take the necessary steps to obtain the necessary approval referred to in section 24 (3) of the Development Trust and Land Act, 1936 (Act 18 of 1936), for the issuing of the licence concerned.

(2) After the receipt of the approval referred to in subsection (1) and upon payment of the appropriate licence fee and any penalty payable in terms of section 23 (5), the issuing authority shall forthwith issue a licence in the prescribed form to the applicant and shall endorse any restriction referred to in the certificate of authority on such licence.

(3) 'n Lisensie wat in stryd met die bepalings van subartikels (1) en (2) uitgereik word, is ongeldig en die houër daarvan word geag ongelisensieer te wees: Met dien verstande dat, ondanks andersluidende bepalings van hierdie Wet, iemand wat 'n besigheid kragtens so 'n lisensie dryf, nie ingevolge artikel 33 (b) aan 'n misdryf skuldig is nie, tensy daar bewys word dat hy ten tyde van die dryf van sodanige besigheid daarvan bewus was dat die lisensie wat hy gehou het, ongeldig was.

Beperking van aansoeke

22. (1) Indien 'n lisensieraad 'n aansoek om 'n lisensie weier, doen dieselfde aansoeker nie binne 12 maande na sodanige weiering 'n verdere aansoek om 'n lisensie ten opsigte van dieselfde besigheid en ten opsigte van dieselfde perseel nie, tensy die aansoek nie op sy meriete geweier is nie, maar op grond daarvan dat die aansoeker versuim het om die by hierdie Wet voorgeskrewe procedure te volg.

(2) By die toepassing van subartikel (1), word dit geag dieselfde aansoeker te wees indien die persoon wat die verdere aansoek doen enige belang by die aansoek wat geweier is, gehad het, tensy 'n persoon wat 'n belang by die oorspronklike aansoek gehad het daartoe aanleiding gegee het dat sodanige aansoek geweier is op grond daarvan dat die aansoeker nie 'n geskikte persoon is nie en sodanige persoon geen belang by die verdere aansoek het nie.

Hernuwing van lisensie

23. (1) Enige lisensiehouer wat verlang om 'n lisensie aan hom uitgereik, te hernieu, doen op die voorgeskrewe wyse skriftelik by die uitreikingsowerheid daarom aansoek.

(2) 'n Aansoek ingevolge hierdie artikel word voor 1 Februarie in die jaar ten opsigte waarvan die betrokke lisensie hernieu moet word, by die uitreikingsowerheid ingedien.

(3) by ontvangs van 'n aansoek ingevolge hierdie artikel, doen die uitreikingsowerheid onverwyld die nodige stappe om die nodige verlof in artikel 24 (3) van die Ontwikkelingstrust en Grond Wet, 1936 (Wet 18 van 1936) bedoel vir die hernuwing van die betrokke lisensie, te verkry.

(4) Na ontvangs van die verlof in subartikel (3) bedoel en by betaling van die toepaslike lisensiegeld, reik die uitreikingsowerheid onverwyld die betrokke lisensie uit.

(5) 'n Lisensiehouer wat in gebreke bly om 'n lisensie wat aan hom uitgereik is voor 1 Februarie in enige jaar ten opsigte waarvan dit hernieu moet word, te hernieu, is, benewens vir die toepaslike lisensiegeld betaalbaar, aanspreeklik vir die betaling van 'n boete vir elke maand of 'n gedeelte van 'n maand wat sodanige versuim duur, bereken teen 10 persent van die betaalbare lisensiegeld, tensy die lisensiehouer nie die betrokke besigheid gedurende genoemde tydperk gedryf het nie.

(6) Tensy 'n lisensie hernieu word binne 6 maande na die verstryking van die geldigheidsduur daarvan, verval die lisensie en word daar om 'n nuwe lisensie aansoek gedoen, indien die lisensiehouer verlang om die besigheid ten opsigte waarvan sodanige lisensie uitgereik was, te dryf: Met dien verstande dat die lisensiehouer aanspreeklik bly vir die betaling van die lisensiegeld en enige boete ingevolge subartikel (4).

(7) die bepalings van subartikel (4) onthef niemand van strafregtelike aanspreeklikheid wat uit sy versuim om 'n lisensie te hernieu, voortspruit nie en die boete in genoemde subartikel bedoel is betaalbaar ongeag enige strafregtelike boete weens sodanige versuim opgelê.

(3) Any licence issued contrary to the provisions of subsections (1) and (2), shall be invalid and the holder thereof shall be deemed to be unlicensed: Provided that, notwithstanding any provisions to the contrary in this Act contained, any person who carries on any business under such a licence shall not be guilty of an offence in terms of section 33 (b), unless it is proved that at the time of the carrying on of such business he was aware that the licence held by him was invalid.

Restrictions of applications

22. (1) If a licensing board refuses an application for a licence, the same applicant shall not lodge a further application for a licence in respect of the same business and in respect of the same premises within 12 months after such refusal, unless the application was not refused upon its merits but on the ground that the applicant failed to follow the procedure prescribed by this Act.

(2) For the purposes of subsection (1), it shall be deemed to be the same applicant if the person lodging the further application had had any interest in the application which was refused, unless any person who had had any interest in the original application lead to such application having been refused on the ground that the applicant is not a suitable person and such person has no interest in the further application.

Renewal of licence

23. (1) Any licensee who desires to renew a licence issued to him, shall apply therefor in writing in the prescribed manner to the issuing authority.

(2) An application in terms of this section shall be lodged with the issuing authority before 1 February in the year in respect of which the licence concerned is to be renewed.

(3) Upon the receipt of an application in terms of this section, the issuing authority shall forthwith take the necessary steps to obtain the necessary approval referred to in section 24 (3) of the Development Trust and Land Act, 1936 (Act 18 of 1936), for the renewal of the licence concerned.

(4) Upon the receipt of the approval referred to in subsection (3) and upon payment of the appropriate licence fee, the issuing authority shall forthwith issue the licence concerned.

(5) Any licensee who fails to renew a licence issued to him before 1 February in any year in respect of which it is to be renewed, shall, in addition to the appropriate licence fee payable, be liable for the payment of a penalty for each month or any part of a month such failure is continuing, calculated at 10 per cent of the licence fee payable, unless the licensee did not carry on the business during the said period.

(6) Unless a licence is renewed within 6 months after the expiry of the period of validity thereof, the licence shall lapse and an application for a new licence shall be made, if the licensee desires to carry on the business in respect of which such licence was issued: Provided that the licensee shall remain liable for the payment of the licence fee and any penalty in terms of subsection (4).

(7) The provisions of subsection (4) shall not relieve any person of any criminal liability arising from his failure to renew a licence and the penalty referred to in the said subsection shall be payable notwithstanding any criminal penalty imposed on account of such failure.

Omstandighede waaronder 'n lisensiehouer om 'n nuwe lisensie aansoek doen

24. (1) Indien 'n lisensiehouer verlang—
- (a) dat enige beperking wat op sy lisensie geëndosseer is, verwyder, verander of vervang word;
 - (b) om die besigheid ten opsigte waarvan 'n lisensie aan hom uitgereik is, na 'n ander perseel binne dieselfde lisensiegebied te verplaas; of
 - (c) om die besigheid ten opsigte waarvan 'n lisensie aan hom uitgereik is, na 'n aangrensende vertrek of perseel uit te brei,

doen hy aansoek om 'n nuwe lisensie.

- (2) Indien 'n lisensiehouer ingevolge subartikel (1) om 'n nuwe lisensie aansoek doen—

- (a) kan die voorsitter van die betrokke lisensieraad afsien van die verskaffing van enige verslag of ander besonderhede of die gee van enige kennis wat ingevolge hierdie Wet vereis word en wat deur hom onnodig geag word;
 - (b) word 'n magtigingsertifikaat ten opsigte van sodanige aansoek nie uitgereik nie alvorens die aansoeker die lisensie waarop sodanige aansoek betrekking het, by die klerk van die lisensieraad ingelewer het;
 - (c) word 'n nuwe lisensie nie uitgereik nie alvorens die ingetrekke lisensie, tesame met die magtigingsertifikaat, aan die betrokke uitreikingsowerheid voorgelê word; en
 - (d) is geen lisensiegeld vir sodanige nuwe lisensie ten opsigte van die onverstreke tydperk van die jaar waarvoor die ingetrekke lisensie uitgereik was, betaalbaar nie, tensy 'n hoër lisensiegeld vir sodanige nuwe lisensie betaalbaar is in welke geval die verskil deur die aansoeker betaalbaar is.
- (3) (a) Indien die voorsitter van 'n lisensieraad oortuig is dat die verplasing van 'n besigheid na 'n ander perseel nodig geword het as gevolg van oormag, 'n ramp, noodtoestand of ander dringende omstandighede buite die beheer van 'n lisensiehouer of ten einde die lisensiehouer in staat te stel om veranderinge aan die perseel aan te bring, kan hy by wyse van 'n permit in die voorgeskrewe vorm vir 'n tydperk nie langer as 4 maande nie, of sodanige verdere tydperk as wat die voorsitter op versoek toelaat, en met inagneming van die voorgeskrewe vereistes ten opsigte van persele en onderhewig aan enige voorwaarde wat hy goëddink, die tydelike verplasing van die besigheid na sodanige ander perseel magtig.
- (b) Solank sodanige ander perseel kragtens hierdie subartikel gebruik word, bly die lisensie ten opsigte van die betrokke besigheid uitgereik, behoudens die bepalinge van hierdie Wet, ten volle van krag.
 - (c) Die klerk van 'n lisensieraad stuur 'n afskrif van elke permit ingevolge hierdie subartikel uitgereik aan die uitreikingsowerheid wat die betrokke lisensie uitgereik het.
 - (d) Die lisensiehouer stel die betrokke lisensieraad en uitreikingsowerheid onverwyld in kennis sodra die dryf van die besigheid by die oorspronklike perseel hervat word.

Lisensie word nie by die vervreemding van 'n besigheid oorgedra nie

25. (1) 'n Lisensie word nie by die vervreemding van die besigheid ten opsigte waarvan sodanige lisensie uitgereik is, oorgedra nie.

Circumstances under which a licensee shall apply for a new licence

24. (1) If a licensee desires—
- (a) that any restriction endorsed on his licence is to be removed, amended or substituted;
 - (b) to remove the business in respect of which a licence was issued to him to any other premises within the same licensing area; or
 - (c) to extend the business in respect of which a licence was issued to him to an adjoining room or premises,
- he shall apply for a new licence.

- (2) If a licensee applies for a new licence in terms of subsection (1)—

- (a) the chairman of the licensing board concerned may dispense with the furnishing of any report or other particulars or the giving of any notice required in terms of this Act and which is deemed unnecessary by him;
- (b) a certificate of authority in respect of such application shall not be issued until the applicant has surrendered the licence to which such application relates, to the clerk of the licensing board;
- (c) a new licence shall not be issued until the cancelled licence, together with the certificate of authority, are submitted to the issuing authority concerned; and
- (d) no licence fee shall be payable for such new licence in respect of the unexpired period of the year for which the cancelled licence was issued, unless a higher licence fee is payable for such new licence in which case the difference shall be payable by the applicant.

- (3) (a) If the chairman of a licensing board is satisfied that the removal of a business to any other premises has become necessary as a result of *vis major*, disaster, emergency or other urgent circumstances beyond the control of a licensee or in order to enable the licensee to effect alterations to the premises, he may, by means of a permit in the prescribed form, for a period not exceeding 4 months, or such further period as the chairman may on request permit, and with due regard to the prescribed requirements in respect of premises and subject to any condition he deems fit, authorise the temporary removal of the business to such other premises.
- (b) As long as such other premises are used under this subsection, the licence issued in respect of the business concerned shall, subject to the provisions of this Act, remain of full force and effect.
 - (c) the clerk of a licensing board shall send a copy of each permit issued in terms of this subsection to the issuing authority which issued the licence concerned.
 - (d) The licensee shall forthwith notify the licensing board and issuing authority concerned as soon as the carrying on of the business is resumed at the original premises.

Licence shall not be transferred upon the alienation of a business

25. (1) A licence shall not be transferred upon the alienation of the business in respect of which such licence was issued.

(2) Indien 'n lisensiehouer die besigheid ten opsigte waarvan 'n lisensie aan hom uitgereik is, op enige wyse aan 'n ander persoon vervreem en sodanige ander persoon verlang om daardie besigheid te dryf, doen sodanige ander persoon aansoek om 'n nuwe lisensie en die bepalings van artikel 24 (2) is *mutatis mutandis* op sodanige aansoek van toepassing.

(3) 'n Aansoek om 'n nuwe lisensie ingevolge subartikel (2) gaan vergesels van 'n verklaring deur die lisensiehouer in die voorgeskrewe vorm waarin hy aandui dat sodanige aansoek met sy medewete geskied en die rede waarom hy van die lisensie wat aan hom uitgereik is, afstand doen, vermeld word.

(4) (a) Hangende die besluit van 'n lisensieraad oor 'n aansoek om 'n nuwe lisensie in subartikel (2) bedoel kan die voorsitter van die betrokke lisensieraad, op aansoek van die nuwe eienaar van die betrokke besigheid sodanige eienaar by wyse van 'n permit in die voorgeskrewe vorm magtig om, vir 'n tydperk nie langer as 4 maande nie, of sodanige verdere tydperk as wat die voorsitter op versoek toelaat en onderhewig aan die voorwaardes wat hy goedgevind, die dryf van sodanige besigheid voort te sit.

- (b) Die klerk van 'n lisensieraad stuur 'n afskrif van elke permit ingevolge hierdie subartikel uitgereik aan die betrokke uitreikingsowerheid.
- (c) Die voorsitter van 'n lisensieraad kan op redelike gronde 'n permit ingevolge hierdie subartikel uitgereik, na goedgevind intrek.

Voortsetting van besigheid in sekere gevalle

26. (1) In die geval van die oorlye van 'n lisensiehouer, kan die eksekuteur of verteenwoordiger van die boedel van die oorlede lisensiehouer, of die persoon wat deur sodanige eksekuteur of verteenwoordiger aangewys word, die dryf van die besigheid vir die duur van die onverstreke gedeelte van die tydperk waarvoor die betrokke lisensie uitgereik is, voortsit.

(2) In die geval—

- (a) van die sekwestrasie van die boedel van 'n lisensiehouer;
- (b) waar 'n lisensiehouer om enige rede handelings onbevoeg raak;
- (c) van die likwidasië van 'n lisensiehouer wat 'n maatskappy is; of
- (d) waar 'n lisensiehouer wat 'n maatskappy is onder geregtelike bestuur geplaas word,

kan die kurator, *curator bonis*, likwidateur of geregtelike bestuurder, na gelang van die geval die dryf van die besigheid vir die duur van die onverstreke gedeelte van die tydperk waarvoor die betrokke lisensie uitgereik is, voortsit.

(3) In die geval van die uittrede of afsterwe van een of meer vennote in 'n vennootskap wat 'n lisensiehouer is, kan die oorblywende vennoot of vennote die dryf van die besigheid vir die duur van die onverstreke gedeelte van die tydperk waarvoor die betrokke lisensie uitgereik is, voortsit.

(4) Indien 'n persoon wat die dryf van 'n besigheid kragtens subartikel (1), (2) of (3) kan voortsit, dit diensig ag om na die verstryking van die tydperk waarvoor die betrokke lisensie uitgereik is, die dryf van die betrokke besigheid voort te sit, doen sodanige persoon aansoek om 'n nuwe lisensie en die bepalings van artikel 24 (2) is *mutatis mutandis* op sodanige aansoek van toepassing.

(2) If a licensee alienates the business in respect of which licence was issued to him in any manner to any other person and such other person desires to carry on that business, such other person shall apply for a new licence and the provisions of section 24 (2) shall apply *mutatis mutandis* to such application.

(3) An application for a new licence in terms of subsection (2) shall be accompanied by a statement by the licensee in the prescribed form in which he shall indicate that such application occurs with his knowledge and the reason why he is renouncing the licence issued to him, is stated.

(4) (a) Pending the decision of a licensing board on an application for a new licence referred to in subsection (2), the chairman of the licensing board concerned may, upon the application of the new owner of the business concerned, authorise such owner by means of a permit in the prescribed form to continue the carrying on of such business for a period not exceeding 4 months, or such further period as such chairman may upon application permit and subject to the conditions which he deems fit.

- (b) The clerk of a licensing board shall send a copy of each permit issued in terms of this subsection to the issuing authority concerned.
- (c) The chairman of a licensing board, may on reasonable grounds, cancel a permit issued in terms of this subsection, as he deems fit.

Continuation of business in certain cases

26. (1) In the case of the death of a licensee, the executor or representative of the estate of the late licensee, or the person appointed by such executor or representative, may continue the carrying on of the business for the duration of the unexpired portion of the period for which the licence concerned was issued.

(2) In the case—

- (a) of the sequestration of the estate of a licensee;
- (b) of a licensee becoming, for any reason, legally incapacitated;
- (c) of the liquidation of a licensee which is a company; or
- (d) where the licensee which is a company is put under judicial management,

the curator, *curator bonis*, liquidator or judicial manager, as the case may be, may continue the carrying on of the business for the duration of the unexpired portion of the period for which the licence concerned was issued.

(3) In the case of the retirement or death of one or more partners in a partnership which is a licensee, the remaining partner or partners may continue the carrying on of the business for the duration of the unexpired portion of the period for which the licence concerned was issued.

(4) If any person who may continue the carrying on of a business under subsection (1), (2) or (3), deems it expedient to continue the carrying on of the business concerned after the expiry of the period for which the licence concerned was issued, such person shall apply for a new licence and the provisions of section 24 (2) shall apply *mutatis mutandis* to such application.

Intrekking van lisensies

27. (1) 'n Gemagtigde beampte kan te eniger tyd by die betrokke lisensieraad om die intrekking van 'n lisensie aansoek doen.

(2) 'n Aansoek ingevolge subartikel (1) word skriftelik op die voorgeskrewe wyse by die klerk van die lisensieraad ingedien en sit die gronde waarop die aansoek berus duidelik uiteen.

(3) By ontvangs van 'n aansoek ingevolge hierdie artikel besorg die klerk van die lisensieraad 'n afskrif daarvan aan die lisensiehouer en versoek hom by skriftelike kennisgewing om binne 'n tydperk van minstens 7 dae wat in die kennisgewing vermeld word sy antwoord daarop, of vertoë in verband daarmee, voor te lê.

(4) Na oorweging van 'n aansoek ingevolge hierdie artikel en enige antwoord of vertoë wat die betrokke lisensiehouer in verband daarmee verstrek het, en met inagneming van die bepalings van hierdie Wet, kan die lisensieraad—

- (a) die betrokke lisensie intrek; of
- (b) die aansoek weier; of
- (c) sy beslissing vir 'n bepaalde tydperk uitstel onderhewig aan die voorwaardes wat hy mag oplê met betrekking tot die perseel waarin of die wyse waarop die betrokke besigheid gedryf word.

(5) Wanneer 'n bevoegde hof 'n lisensiehouer aan 'n misdryf ingevolge hierdie Wet skuldig bevind, kan die hof, benewens enige straf wat hy kragtens hierdie Wet kan oplê, die lisensie ten opsigte waarvan die misdryf gepleeg is of wat betrekking het op die besigheid ten opsigte waarvan die misdryf gepleeg is, intrek.

(6) 'n Lisensiehouer wie se lisensie ingevolge hierdie artikel ingetrek is, oorhandig sodanige lisensie sonder versuim aan 'n gemagtigde beampte of die betrokke uitreikingsowerheid.

Inspeksie van persele

28. Enige gemagtigde beampte kan te eniger tyd—

- (a) enige perseel ten opsigte waarvan 'n lisensie uitgereik is, betree en ondersoek instel met betrekking tot die besigheid wat daarin gedryf word; en
- (b) van enige persoon wat 'n besigheid dryf waarvoor 'n lisensie ingevolge hierdie Wet vereis word, verlang dat hy die vereiste lisensie voorlê.

Appel teen die beslissing van die lisensieraad

29. (1) Enige aansoeker om 'n nuwe lisensie of om die intrekking van 'n lisensie wie se aansoek geweier is of wat ontevrede is met enige voorwaarde of beperking ingevolge artikel 18 of 19 opgelê en enige beswaarmaker wie se beswaar van die hand gewys is, kan teen sodanige beslissing van die betrokke lisensieraad na die Uitvoerenderaadslid appelleer.

(2) 'n Appel ingevolge hierdie artikel word op die voorgeskrewe wyse by die klerk van die betrokke lisensieraad ingedien wat dit op die voorgeskrewe wyse aan die Direkteur stuur vir voorlegging aan die Uitvoerenderaadslid.

(3) Die Uitvoerenderaadslid, in oorleg met die Uitvoerende Raad, kan na oorweging van 'n appel ingevolge hierdie artikel en behoudens die bepalings van hierdie Wet, die appel handhaaf of van die hand wys en, afhangende van die aard van die appel, magtiging verleen vir die uitreiking van 'n nuwe lisensie of die intrekking van

Cancellation of licences

27. (1) Any authorised officer may, at any time, apply for the cancellation of a licence to the licensing board concerned.

(2) An application in terms of subsection (1) shall be lodged in writing in the prescribed manner to the clerk of the licensing board and shall clearly set forth the grounds on which the application rests.

(3) Upon the receipt of an application in terms of this section, the clerk of the licensing board shall furnish the licensee with a copy thereof and shall request him by a notice in writing to submit his reply thereto, or representations in connection therewith, in writing to the clerk of the licensing board, if he desires to reply thereto or to submit representations in connection therewith, within a period of at least 7 days which shall be stated in the notice.

(4) After the consideration of an application in terms of this section and any reply or representations furnished by the licensee in connection therewith, and with due regard to the provisions of this Act, the licensing board may—

- (a) cancel the licence concerned; or
- (b) refuse the application; or
- (c) postpone its decision for a fixed period subject to the conditions which it may impose in relation to the premises in which or the manner in which the business is being carried on.

(5) Whenever a competent court has found any licensee guilty of an offence in terms of this Act, the court may, in addition to any penalty which it may impose under this Act, cancel the licence in respect of which the offence was committed or which relates to the business in respect of which the offence was committed.

(6) A licensee whose licence has been cancelled in terms of this section, shall without delay surrender such licence to any authorised officer or the issuing authority concerned.

Inspection of premises

28. Any authorised officer may, at any time—

- (a) enter any premises in respect of which a licence has been issued and carry out an investigation in relation to the business carried on on such premises; and
- (b) require any person who carries on any business for which a licence is required by this Act, to produce the required licence.

Appeal against decision of Licensing Board

29. (1) Any applicant for a new licence or for the cancellation of a licence whose application has been refused or who is dissatisfied with any condition or restriction imposed in terms of section 18 or 19 and any objector whose objection has been dismissed, may appeal against such decision of the licensing board concerned to the Executive Councillor.

(2) An appeal in terms of this section shall be lodged in the prescribed manner with the clerk of the licensing board concerned who shall send it in the prescribed manner to the Director for submission to the Executive Councillor.

(3) The Executive Councillor may, in consultation with the Executive Council, after the consideration of an appeal in terms of this section and subject to the provisions of this Act, uphold or dismiss the appeal and, depending on the nature of the appeal, grant authority for the issuing of a new licence or the cancellation of a licence or

'n lisensie of enige voorwaarde of beperking verander, daaraan toevoeg of oplê.

Regulasies

30. Die Uitvoerenderaadslid met die goedkeuring van die Uitvoerende Raad, kan regulasies wat nie met hierdie Wet strydig is nie, uitvaardig met betrekking tot—

- (a) die prosedure by die vergaderings van 'n lisensieraad;
- (b) die wyse waarop die notule van die verrigtinge van 'n lisensieraad gehou word;
- (c) die vergoeding en reistoelae betaalbaar aan 'n lid van 'n lisensieraad wat nie in die voltydse diens van die Regeringsdiens of die Staatsdiens van die Republiek is nie;
- (d) die koste deur 'n aansoeker betaalbaar in verband met die hou van 'n spesiale vergadering van 'n lisensieraad ingevolge artikel 8 (3);
- (e) die wyse waarop enige kennisgewing, dagvaarding of ander dokument ingevolge hierdie Wet beteken of gestuur word;
- (f) die getuiegeld betaalbaar uit die Inkomstefonds aan 'n persoon wat deur 'n lisensieraad gedagvaar word;
- (g) die pligte en bevoegdhede van die klerk van 'n lisensieraad;
- (h) die wyse waarop 'n nuwe lisensie, die hernuwing van 'n lisensie en die intrekking van 'n lisensie aansoek gedoen word en die dokumente wat sodanige aansoeke vergesel;
- (i) die vereistes waaraan 'n aansoeker moet voldoen ten einde 'n geskikte persoon te wees aan wie 'n nuwe lisensie uitgereik kan word;
- (j) die vereistes waaraan 'n perseel moet voldoen;
- (k) die wyse waarop 'n appèl by die klerk van 'n lisensieraad ingedien word, die wyse waarop sodanige appèl aan die Uitvoerenderaadslid voorgelê word en die gelde betaalbaar by die indiening van sodanige appèl;
- (l) die uitreiking van 'n duplikaat van enige lisensie, permit, sertifikaat of ander dokument ingevolge hierdie Wet uitgereik en die gelde daarvoor betaalbaar;
- (m) die vorm van enige lisensie, permit, sertifikaat of ander dokument wat ingevolge hierdie Wet uitgereik of ingedien kan word; en
- (n) enige ander aangeleentheid waarvan die reëling na die mening van die Uitvoerende Raad nodig of wenslik is vir die behoorlike uitvoering van hierdie Wet.

Misdrywe en strawwe

31. Enige persoon wat—
- (a) die bepalings van artikel 24 (1), 24 (3) (d) of 27 (6) oortree of versuim om daaraan te voldoen;
- (b) enige besigheid sonder 'n lisensie of permit ingevolge hierdie Wet vereis en uitgereik, dryf;
- (c) versuim om 'n lisensie voor 1 Februarie in enige jaar te hernieu en na daardie datum voortgaan om die betrokke besigheid te dryf;
- (d) enige besigheid strydig met die beperkings wat ingevolge artikel 21 (2) op die betrokke lisensie geëndosseer is, dryf;
- (e) in verband met enige aansoek om die uitreiking van 'n lisensie, permit of ander dokument ingevolge hierdie Wet, valse inligting verstrek;
- (f) voorgee dat hy die houer van 'n lisensie is wat aan iemand anders uitgereik is;

amend or impose any condition or restriction or add to it.

Regulations

30. The Executive Councillor may, with the approval of the Executive Council, make regulations not inconsistent with this Act, in relation to—

- (a) the procedure at the meetings of a licensing board;
- (b) the manner in which the minutes of the proceedings of a licensing board shall be kept;
- (c) the remuneration and travelling allowance payable to a member of a licensing board not in the full-time service of the Public Service or the Public Service of the Republic;
- (d) the costs payable by an applicant in connection with the holding of a special meeting of a licensing board in terms of section 8 (3);
- (e) the manner in which any notice, summons or other document shall be served or sent in terms of this Act;
- (f) the witness fee payable out of the Revenue Fund to any person summoned by a licensing board;
- (g) the duties and powers of the clerk of a licensing board;
- (h) the manner in which application shall be made for a new licence, the renewal of any licence and the cancellation of any licence and the documents which shall accompany such applications;
- (i) the requirements with which an applicant is to comply in order to be a suitable person to whom a new licence may be issued;
- (j) the requirements with which any premises shall comply;
- (k) the manner in which an appeal shall be lodged with the clerk of a licensing board, the manner in which such appeal shall be submitted to the Executive Councillor and the fees payable upon the lodging of such appeal;
- (l) the issuing of a duplicate of any licence, permit certificate or other document issued in terms of this Act and the fees payable therefor;
- (m) the form of any licence, permit, certificate or other document which may be issued or submitted in terms of this Act; and
- (n) any other matter the regulation of which is in the opinion of the Executive Council necessary or desirable for the proper carrying out of this Act.

Offences and penalties

31. Any person who—
- (a) contravenes or fails to comply with the provisions of section 24 (1), 24 (3) (d) or 27 (6);
- (b) carries on any business without a licence or permit required and issued in terms of this Act;
- (c) fails to renew a licence before 1 February in any year and continues after that date to carry on the business concerned;
- (d) carries on any business contrary to the restrictions endorsed on the licence concerned in terms of section 21 (2);
- (e) furnishes false information in connection with any application for the issuing of a licence, permit or other document in terms of this Act;
- (f) pretends that he is the holder of a licence issued to any other person;

- (g) 'n gemagtigde beampte verhinder om vir die doeleindes van artikel 28 'n perseel te betree of te ondersoek of sodanige beampte in die uitvoering van sy pligte hinder; of
- (h) 'n lisensiehouer is en weier of versuim om 'n lisensie wat kragtens artikel 27 ingetrek is, aan 'n gemagtigde beampte of die betrokke uitreikingsowerheid te oorhandig,
- is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R100 of met gevangenisstraf van hoogstens 3 maande of met sowel daardie boete as daardie gevangenisstraf.

Inkomste

32. Alle gelde wat ingevolge die bepalinge van hierdie Wet ingevorder word, word in die Inkomstefonds in betaal.

Herroeping van wette

33. (1) Behoudens die bepalinge van subartikel (2), word die wette vermeld in Bylae 2 hierby herroep in die mate aangedui in die derde kolom daarvan.

(2) Ondanks die herroeping van die wette in subartikel (1) bedoel, bly die betrokke wette van krag met betrekking tot enige lisensie, permit, sertifikaat of ander dokument of enige handeling wat kragtens bedoelde wette uitgereik of verrig is.

Kort titel en invwerkingtreding

34. Hierdie Wet heet die KaNgwane-Wet op Lisensies, 1981, en tree op 1 Januarie 1982 in werking.

BYLAE 1

BESIGHEDE TEN OPSIGTE WAARVAN 'N LISENSIE INGEVOLGE ARTIKEL 2 VEREIS WORD EN DIE AANSOEGGELD EN LISENSIEGELD INGEVOLGE ARTIKEL 2 BETAALBAAR

INHOUDSOPGAWE

Besigheid	Item
Aanstootlike Bedrywe	1
Afslaer	2
Algemene Handelaar	3
Apteker	4
Bakker	5
Barbier of Haarkapper	6
Begrafnisondernemer	7
Bestuurskool	54
Eethuisher	8
Eiendomsagent	9
Fietshandelaar	10
Handelaar in Bene en Gebruikte Goedere	11
Handelaar in Motorvoertuie	12
Handelaar of Spekulant in Lewende Hawe of Produkte	13
Handelaar in Suiet- of Mineraalwater	14
Handelsreisiger	15
Hondehok of Troeteldierloosiesinrigting	16
Huurstal- of Ryskoolhouer	17
Kafeehouer	18
Kinderbewaarplek of Kleuterskool	19
Liggaamsontwikkeling-, Gesondheid- of Skoonheidsentrum	20
Markagent	21
Melkery	22
Melkplaas	23
Melkwinkel	24
Meulenaar	25
Motorgarage	26
Motorvoertuigoppasser	27
Ontsmetter of Beroker	28
Ontspanningsterrein	29
Pakhuis	30
Pandjiesbaas	31
Parkade	32
Passasiersvervoeronderneming	33
Pluimveeboerdery	34

- (g) prevents any authorised officer to enter or to investigate any premises for the purposes of section 28 or hinders such officer in the performance of his duties; or
- (h) is a licensee and refuses or fails to surrender a licence cancelled under section 27 to any authorised officer or the issuing authority concerned,
- shall be guilty of an offence and on conviction be liable to a fine not exceeding R100 or to imprisonment not exceeding 3 months or to both such fine and such imprisonment.

Revenue

32. All moneys collected in terms of the provisions of this Act shall be paid into the Revenue Fund.

Repeal of laws

33. (1) Subject to the provisions of subsection (2), the laws referred to in Schedule 2 are hereby repealed to the extent indicated in the third column thereof.

(2) Notwithstanding the repeal of the laws referred to in subsection (1), the relevant laws shall remain in force in relation to any licence, permit, certificate or other document or any act issued or performed under the said laws.

Short title and commencement

34. This Act shall be called the KaNgwane Licences Act, 1981, and shall come into operation on 1 January 1982.

SCHEDULE 1

BUSINESSES IN RESPECT OF WHICH A LICENCE IS REQUIRED IN TERMS OF SECTION 2 AND APPLICATION FEE AND LICENCE FEE PAYABLE IN TERMS OF SECTION 2.

INDEX

Business	Item
Accommodation Establishment	44
Auctioneer	2
Baker	5
Barber or Hairdresser	6
Butcher	39
Cafe Keeper	18
Caterer	42
Chemist	4
Commercial Traveller	15
Crèche or Nursery School	19
Cycle Dealer	10
Dairy	22
Dairy farm	23
Dealer in Aerated or Mineral Water	14
Dealer in Bones and Used Goods	11
Dealer in Motor Vehicles	12
Dealer or Speculator in Livestock or Produce	13
Debt Collector and Tracer	38
Disinfector or Fumigator	28
Driving School	54
Eating-house Keeper	8
Estate Agent	9
Fishmonger and Fishfrier	48
Food Manufacturer	49
Fruit, Vegetable and Plant Dealer	50
Funeral Undertaker	7
General Dealer	3
Hawker	40
Hiring Service	45
Kennel or Pet's Boarding Establishment	16
Laundry or Dry-cleaner	51
Laundry or Dry-cleaning Receiving Depot	52
Livery Stable or Riding-school Keeper	17
Mail-order Undertaking	35
Market Agent	21

Besigheid	Item
Posbestellingsonderneming	35
Restauranthouer	36
Skoenmaker	37
Skuldinvorderaar en Opspoorder	38
Slagter	39
Smous	40
Spesiale lisensie	41
Spysenier	42
Straatfotograaf	43
Verblyfsonderneming	44
Verhuurdiens	45
Verkoopsoutomaathouer	46
Vermaaklikheidsplek	47
Vishandelaar en -bakker	48
Voedselvervaardiger	49
Vrugte-, Groente- en Plante-handelaar	50
Wassery of Droogskoonmakery	51
Wassery- of Droogskoonmakery-ontvangsdepot	52
Werkswinkel	53

ITEMS

ITEM 1: AANSTOOTLIKE BEDRYWE

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat enige van die volgende besighede dryf:
 - (a) bene of bloed kook of droogmaak, dierchare steriliseer, gom of lym vervaardig, vet uitkook of vet en talk smelt of bene of ander dierlike bestanddele tot meel maal;
 - (b) derms of afval skraap, skoonmaak of kook;
 - (c) houtskool, kooks of kalk brand;
 - (d) leer brei of looi of huide of velle insout;
 - (e) mout vervaardig;
 - (f) rou vleis van lede van die perdefamilie verkoop of te koop aanbeid of vir verkoop uitstal;
 - (g) seep of kerse vervaardig;
 - (h) stene maak, klip bewerk of vergruis of enige gietsel maak waarvan sand, klip of sement 'n bestanddeel uitmaak;
 - (i) suurdeeg vervaardig; of
 - (j) vlok of dons vervaardig.
- (3) By die toepassing van hierdie item word elke paragraaf van subitem (2) geag 'n afsonderlike besigheid te omskryf.
- (4) Die houer van enige van die lisensies in subitem (2) bedoel kan daarkragtens ook die grondstowwe en dierlike produkte wat vir die dryf van sy besigheid nodig is, koop en die vervaardigde of verwerkte produk verkoop of verruil.

Vrystelling

Enige persoon ten opsigte van die dryf deur hom van die besighede in subitem (2) (a), (b) of (d) genoem op die perseel van 'n abattoir soos omskryf in die Wet op Higiëne by Dierslag, Vleis en Dierlike Produkte, 1967 (Wet 87 van 1967).

ITEM 2: AFSLAER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur enige goedere, met inbegrip van lewende hawe en onroerende goed, by openbare veiling te verkoop waar die hoogste bieder, hetsy daar by wyse van styging of by wyse van daling gebie word, die koper word.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens lewende hawe en onroerende goed uit die hand verkoop op die dag waarop dit by openbare veiling aangebied word.
- (4) Hierdie lisensie is geldig in die hele KaNgwane en verleen die reg om verkope by openbare veiling op enige plek in KaNgwane te hou: Met dien verstande dat 'n afsonderlike lisensie vir elke vaste perseel of hoofkantoor of soortgelyke plek in KaNgwane vereis word.
- (5) Hierdie lisensie word alleenlik aan 'n natuurlike persoon toegestaan en in sy naam uitgereik, en word ook vereis van 'n persoon wat as werknemer van 'n houer van hierdie lisensie, verkopings by openbare veiling ten behoeve van sy werkgever hou.
- (6) Hierdie lisensie magtig nie die verkoop by openbare veiling van nuwe of ongebruikte goedere nie, uitgesonderd waar sodanige verkoop plaasvind ten behoeve van en op die perseel van 'n houer van 'n lisensie waarkragtens sodanige houer geregtig is om sodanige goedere te verkoop.
- (7) By die toepassing van subitem (6) beteken die uitdrukking „nuwe of ongebruikte goedere” enige goedere wat nie al in gebruik was of wat nie te eniger tyd vir eie rekening besit was deur

Business	Item
Milk Shop	24
Miller	25
Motor Garage	26
Motor Vehicle Attendant	27
Offensive Trades	1
Parkade	32
Passenger Transport Undertaking	33
Pawnbroker	31
Physical Culture, or Health or Beauty Centre	20
Place of Entertainment	47
Poultry Farm	34
Recreation Ground	29
Restaurant Keeper	36
Shoemaker	37
Special Licence	41
Street Photographer	43
Vending Machine Keeper	46
Warehouse	30
Workshop	53

ITEMS

ITEM 1: OFFENSIVE TRADES

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on any of the following businesses:
 - (a) Boiling or drying bones or blood, sterilising animal hair, manufacturing gum or glue, extracting fat by boiling or melting fat and tallow or grinding bones or other animal substances into meal;
 - (b) scraping, cleaning or boiling intestines or offal;
 - (c) burning charcoal, coke or lime;
 - (d) dressing or tanning leather or curing hides or skins;
 - (e) manufacturing malt;
 - (f) selling or offering or exposing for sale the raw meat of any member of the equine family;
 - (g) manufacturing soap or candles;
 - (h) making bricks; dressing or crushing stone or making any casting of which sand, stone or cement forms a component;
 - (i) manufacturing yeast; or
 - (j) manufacturing flock or down.
- (3) For the purposes of this item each paragraph of subitem (2) shall be deemed to define a separate business.
- (4) The holder of any of the licences referred to in subitem (2) may thereunder also buy the raw materials and animal products necessary for carrying on his business and sell or exchange the manufactured or processed product.

Exemption

Any person in respect of the carrying on by him of the business referred to in subitem (2) (a), (b) or (d) on the premises of an abattoir as defined in the Animal Slaughter, Meat and Animal Products Hygiene Act, 1967 (Act 87 of 1967).

ITEM 2: AUCTIONEER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling any goods, including livestock and immovable property, by public auction where the highest bidder, whether bidding be by the rise or by the fall, becomes the purchaser.
- (3) A holder of this licence may thereunder sell livestock and immovable property out of hand on the day it is offered by public auction.
- (4) This licence shall be valid in the whole KaNgwane and shall confer the right to hold sales by public auction anywhere in KaNgwane: Provided that a separate licence shall be required for every fixed premises or head office or similar place in KaNgwane.
- (5) This licence shall only be granted to a natural person and issued in his name and shall also be required by any person who, as employee of a holder of this licence, holds sales by public auction on behalf of his employer.
- (6) This licence shall not authorise the sale by public auction of new or unused goods, except where such sale takes place on behalf of and on the premises of a holder of a licence in terms of which such holder is entitled to sell such goods.
- (7) For the purposes of subitem (6) the expression “new or unused goods” shall mean any goods which have not been in use before or which have not been possessed for his own account at any

enigiemand anders as die vervaardiger of produsent daarvan of iemand wat in die loop van besigheid daarmee handel nie.

- (8) Hierdie lisensie word nie uitgereik nie, tensy die aansoeker die uitreikingsowerheid oortuig dat hy die houer is van 'n getrouheidswaarborgpolis of -sertifikaat vir die bedrag van minstens R2 000 wat die verlies, diefstal of wederregtelike toeciening dek van gelde wat gedurende die jaar ten opsigte waarvan die lisensie uitgereik word, in die loop van sy besigheid deur hom van lede van die publiek ontvang word.

Vrystellings

- (A) 'n Geregsbode of sy adjunk of 'n balju of sy adjunk of enige ander behoorlik gemagtigde beampte van die hof en 'n markmeester of skutmeeester, wanneer hy in die uitvoering van sy pligte optree.
- (B) Iemand wat aangestel is om roerende of onroerende goed te verkoop vir of ten behoeve van die Staat, die Regering van KaNgwane, 'n stam- of streeksowerheid of 'n Dorpsraad ingestel kragtens Proklamasie R.293 van 1962, wanneer hy kragtens sodanige aanstelling optree.
- (C) Iemand wat optree kragtens 'n aanstelling om ten behoeve van 'n genootskap of vereniging vir die bevordering van die landbou en die verbetering van lewende hawe by landboutentoonstellings of markte wat deur sodanig genootskap of vereniging gehou word, by veiling te verkoop: Met dien verstande dat hierdie vrystelling nie van toepassing is nie ten opsigte van verkopings by meer as vier tentoonstellings of markte wat in een jaar ten behoeve van een genootskap of vereniging gehou word: Met dien verstande verder dat 'n verkoping by so 'n tentoonstelling of mark nie langer as vier dae duur nie.
- (D) Die houer van 'n in item 13 bedoelde lisensie, ten opsigte van verkope deur hom by openbare veiling in die loop van die besigheid wat hy kragtens genoemde lisensie dryf.

ITEM 3: ALGEMENE HANDELAAR

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Die lisensiegeld is soos volg:
(i) waar die gemiddelde waarde van die voorraad voorhande hoogstens R5 000 R30;
(ii) waar die gemiddelde waarde van die voorraad voorhande R5 000 te bowe gaan, op die gedeelte van sodanige waarde—
(aa) wat nie R5 000 te bowe gaan nie R30;
(bb) wat R5 000 te bowe gaan—
vir elke R5 000 of gedeelte daarvan R5;
behoudens 'n maksimum van R1 000.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur in, op of vanaf 'n vaste perseel goedere, ware, voedsel, produkte of lewende diere te verkoop of te verruil, of te koop of te ruil aan te bied of uit te stal, indien daar nie 'n ander lisensie ingevolge hierdie Wet vir die dryf van sodanige besigheid vereis word nie, of van 'n persoon wat in die groothandel enige medisyne of gevaarhoudende stof verkoop of verskaf.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook die volgende koop, ruil, verkoop of te koop aanbied of uitstal:
- (a) behoudens die bepalings van die Wet op die Beheer van Medisyne en Verwante Stowwe, 1965 (Wet 101 van 1965), enige medisyne, uitgesonderde 'n gelyste stof soos omskryf in Artikel 1 saamgelees met artikel 22A van genoemde Wet, in die kleinhandel;
- (b) spuit- of mineraalwater, verfrissende drank, stroop of ander drank van 'n dergelike aard, vir verbruik weg van die perseel;
- (c) vars vrugte, vars groente, blomme en plante;
- (d) melk, enige melkprodukt of saamgestelde suiwelprodukt soos omskryf in item 22 (4), in houders waarin dit deur 'n melkery, melkplaas of melkwinkel aan hom verskaf is;
- (e) enige Groep I — gevaarhoudende stof soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Gevaarhoudende Stowwe, 1973 (Wet 15 van 1973), in die kleinhandel, ten opsigte waarvan 'n lisensie ingevolge artikel 4 (a) van genoemde Wet aan hom uitgereik is;
- (f) gebruikte trekkers;
- (g) huide en velle;
- (h) fietse soos omskryf in item 10 (4), asook fietsonderdele en -toebehore;
- (i) rou vleis, rou wildsvleis, rou pluimveevleis of rou vis wat in 'n bevrore klaar verpakte, toegedraaide of geprosesseerde vorm deur 'n slagter vishandelaar of -bakker, voedselvervaardiger of produsent aan hom verskaf is; en
- (j) lewende hawe.

time by any person other than the manufacturer or producer thereof or any person dealing therein in the course of business.

- (8) This licence shall not be issued, unless the applicant satisfies the issuing authority that he is the holder of a fidelity guarantee policy or certificate for the sum of at least R2 000 which covers the loss, theft or misappropriation of moneys received by him in the course of his business from members of the public during the year in respect of which the licence is issued.

Exemptions

- (A) A messenger of the court or his deputy or a sheriff or his deputy or any other duly authorised officer of the court and a market master or poundmaster, when acting in the performance of his duties.
- (B) Any person appointed to sell movable or immovable property for or on behalf of the State the Government of KaNgwane, a tribal or regional authority or a Township council, established under Proclamation R.293 of 1962, when acting under such appointment.
- (C) Any person acting under an appointment to sell by auction on behalf of any association or society for the promotion of agriculture and the improvement of livestock, at agricultural shows or markets held by such association or society: Provided that this exemption shall not apply in respect of sales held at more than four shows or markets held in any one year on behalf of any one association or society: Provided further that any sale at any such show or market shall not continue for more than four days.
- (D) The holder of a licence referred to in item 13 in respect of sales by him by public auction in the course of the business carried on under the said licence.

ITEM 3: GENERAL DEALER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) The licence fee shall be as follows:
(i) where the average value of the stock on hand does not exceed R5 000 R30;
(ii) where the average value of the stock on hand exceeds R5 000, upon the part of such value—
(aa) as does not exceed R5 000 R30;
(bb) as exceeds R5 000—
for each R5 000 or part thereof R5;
subject to a maximum of R1 000.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling or exchanging or offering or exposing for sale or exchange goods, wares, foodstuffs, produce or live animals in, on or from any fixed premises, if any other licence is not required in terms of this Act for the carrying on of such business, or from a person who sells or supplies by wholesale any medicine or hazardous substance.
- (3) The holder of this licence may thereunder also buy, exchange, sell or offer or expose for sale the following:
- (a) subject to the provisions of the Medicine and Related Substances Control Act, 1965 (Act 101 of 1965), any medicine, except any Scheduled substance as defined in section 1 read with section 22A of the said Act, by retail;
- (b) aerated or mineral water, cordial, syrup or other beverages of a similar nature, for consumption off the premises;
- (c) fresh fruit, fresh vegetables, flowers and plants;
- (d) milk, any milk product or composite dairy product as defined in item 22 (4), in containers in which it was supplied to him by any dairy, dairy-farm or milk shop;
- (e) any Group I hazardous substance as defined in section 1 of the Hazardous Substances Act, 1973 (Act 15 of 1973), by retail, in respect of which a licence was issued to him in terms of section 4 (a) of the said Act;
- (f) used tractors;
- (g) hides and skins;
- (h) cycles as defined in item 10 (4) as well as cycle spares and accessories;
- (i) raw meat, raw venison, raw flesh of poultry or raw fish supplied to him in a frozen, ready-packed or processed form by a fishmonger and fishfrier, food manufacturer or producer; and
- (j) livestock

- (4) Die gemiddelde waarde van die voorraad voorhande word geag te wees—
- in die geval van 'n besigheid wat onmiddellik voor die datum waarop aanspreeklikheid vir die lisensie ontstaan, bestaan het—
 - die waarde van voorraad voorhande, met inbegrip van voorraad gekoop en in entrepot of onderweg, op die datum van die laaste voorraadopname gedurende die 12 maande wat die datum onmiddellik voorafgaan waarop sodanige aanspreeklikheid ontstaan;
 - waar daar geen voorraadopname gedurende die tydperk in subparagraaf (i) bedoel was nie, 'n skatting van die gemiddelde waarde van die voorraad gehou gedurende die voorafgaande 12 maande of enige korter tydperk wat die besigheid bestaan het; en
 - in die geval van 'n nuwe besigheid, die bedrag wat die persoon wat die besigheid wat gedryf staan te word, beheer of bestuur, as die geskatte gemiddelde waarde verklaar van die voorraad wat vir die geldigheidsduur van die lisensie in sodanige besigheid gehou sal word.
- (5) By die toepassing van subitem (4), word 'n besigheid geag te bestaan het nieteenstaande 'n verandering van eienaars wat plaasgevind het of 'n verplasing daarvan wat geskied het vanaf die perseel waar daar kragtens die lisensie ten opsigte van die onmiddellik voorafgaande jaar uitgereik, besigheid gedryf is.
- (6) (a) Hierdie lisensie word nie uitgereik nie, tensy die aansoeker, hetsy om 'n nuwe of die hernuwing van 'n lisensie, 'n verklaring in die voorgeskrewe vorm aan die uitreikingsowerheid voorlê waarin die waarde van sy voorraad soos ooreenkomstig subitem (4) bepaal, aangegee word.
- (b) Indien 'n persoon van wie hierdie lisensie vereis word, sonder so 'n lisensie 'n besigheid dryf of gedryf het, kan 'n gemagtigde beampte die gemiddelde waarde van die voorraad op die bedrag skat wat hy redelik en billik ag en daarna is die lisensiegeld ooreenkomstig sodanige skatting bereken, betaalbaar.

Vrystellings

- (A) 'n Kweker van vrugte, groente, plante of blomme, ten opsigte van die verkoop van sodanige produkte deur hom gekweek of verbou en 'n boer ten opsigte van die verkoop van lewende hawe, lewende pluimvee of produkte deur hom geteel, gekweek of verbou of gekoop in die loop van sy gewone boerderybedrywighede, mits sodanige verkoop nie in, op of vanaf 'n perseel weg van die grond waar die kweker sy produkte kweek of verbou of waar die boer sy gewone boerderybedrywighede beoefen, plaasvind nie.
- (B) 'n Bouer of kontrakteur, ambagsman of ander persoon, ten opsigte van die verskaffing deur hom van materiaal of aanhegtings in die uitvoering van sy kontrak om werk te doen of as deel van werk deur hom gedoen of die verkoop deur hom op bestelling van die produk van sy eie vaardigheid en arbeid.

ITEM 4: APTEKER

- (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur medisyne soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Medisyne en Verwante Stowwe, 1965 (Wet 101 van 1965), of gegroepeerde gevaarhoudende stowwe soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Gevaarhoudende Stowwe, 1973 (Wet 15 van 1973), in die kleinhandel te verkoop of te verskaf of sodanige medisyne volgens voorskrif te berei, te resepteer of op te maak.
- Hierdie lisensie word slegs toegestaan aan—
 - 'n natuurlike persoon wat ingevolge die Wet op Aptekers, 1974 (Wet 53 van 1974) geregtig is om as apteker te praktiseer; of
 - 'n regspersoon wat ingevolge genoemde Wet geregtig is om 'n aptekersbesigheid te dryf.
- 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook mediese, chirurgiese, ortopediese en fotografiese toestelle, apparaat en benodigdhede, toiletbenodigdhede en ander artikels van 'n soortgelyke aard waarin volgens gebruik 'n apteker besigheid dryf, verkoop, te koop aanbied of uitstal.

Vrystelling

'n Houer van 'n in item 3 bedoelde lisensie, ten opsigte van die verkoop van medisyne of 'n Groep 1-gevaarhoudende stof ingevolge item 3 (3) (a) en (e).

ITEM 5: BAKKER

- (a) Die aansoekgeld is soos volg:
 - ten opsigte van die geval in paragraaf (b) (i) bedoel R2;
 - ten opsigte van die geval in paragraaf (b) (ii) bedoel R10;

- The average value of the stock on hand shall be deemed to be—
 - in the case of a business which was in existence immediately prior to the date upon which liability for the licence arose—
 - the value of the stock on hand, including stock purchased and in bond or transit, at the date of stocktaking during the 12 months immediately preceding the date upon which such liability arose;
 - where there has been no stocktaking within the period referred to in subparagraph (i), an estimate of the average value of the stock held during the preceding 12 months or any shorter period as the business was in existence; and
 - in the case of a new business, the amount which the person having the control or management of the business to be carried on declares to be the estimated average value of the stock to be held in such business for the period of validity of the licence.
- For the purposes of subitem (4) a business shall be deemed to have been in existence notwithstanding that there has been a change of owners or that a removal of it occurred from the premises where business was carried on under the licence issued in respect of the immediately preceding year.
- (a) This licence shall not be issued, unless the applicant, whether for a new or the renewal of a licence, submits a statement in the prescribed form to the issuing authority in which the value of his stock as determined in accordance with subitem (4) is stated.
(b) If any person who is required to hold this licence carries on or has carried on a business without such a licence, an authorised officer may estimate the average value of the stock at the amount which he deems fair and reasonable and thereupon the licence fee calculated in accordance

Exemptions

- A grower of fruit, vegetables, plants or flowers, in respect of the sale of such produce grown or cultivated by him, and a farmer in respect of the sale of livestock, live poultry or produce bred, grown, cultivated or bought by him in the course of his ordinary farming operations, provided such sale does not take place in, on or from the premises away from the land where the grower grows or cultivates his produce or where the farmer carries on his ordinary farming operations.
- A builder or contractor, artisan or other person, in respect of the supply by him of materials or fixtures in fulfilment of his contract to do any work or as part of work done by him or the sale by him, to order, of the product of his own skill and labour.

ITEM 4: CHEMIST

- (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- This licence shall be required by a person who carries on a business by selling or supplying medicines as defined in section 1 of the Medicines and Related Substances Control Act, 1965 (Act 101 of 1965) or scheduled hazardous substances as defined in section 1 of the Hazardous Substances Act, 1973 (Act 15 of 1973), by retail or preparing, dispensing or making up such medicines according to prescription.
- This licence shall only be granted to—
 - any natural person entitled to practise as a chemist in terms of the Pharmacy Act 1974 (Act 53 of 1974); or
 - a corporate body entitled in terms of the said Act to carry on a business of a chemist.
- A holder of this licence may thereunder also sell or offer or expose for sale, medical, surgical, orthopaedic and photographic appliances, apparatus and requisites, toilet requisites and other articles of a similar nature in which a chemist customarily carries on business.

Exemptions

A holder of a licence referred to in item 3, in respect of the selling of medicine or any Group 1 hazardous substance in terms of item 3 (3) (a) and (e).

ITEM 5: BAKER

- (a) Application fee shall be as follows:
 - in respect of the case referred to in paragraph (b) (i) R2;
 - in respect of the case referred to in paragraph (b) (ii) R10.

- (b) Die lisensiegeld is soos volg:
- (i) ten opsigte van 'n private woning R2;
 - (ii) ten opsigte van enige ander gebou R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur brood, beskuit, beskuitjies, koek rolletjies, tert, pastei of ander meelgebak te bak of te maak.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtig ook—
- (a) sy produkte in die groothandel of die kleinhandel op die perseel waar dit gebak of gemaak word, verkoop, vir verkoop aanbied of uitstal;
 - (b) vanaf 'n voertuig waarvan hy die eienaar is, sy produkte verkoop aan die houer van 'n lisensie waarkragtig laasgenoemde lisensiehouer geregtig is om dit te verkoop of te verskaf; en
 - (c) enige produk in subitem (2) bedoel van 'n ander bakker verkry en ooreenkomstig paragrawe (a) en (b) daarmee handel.

ITEM 6: BARBIER OF HAARKAPPER

- (1) (a) Aansoekgeld R5;
- (b) Die lisensiegeld is soos volg:
 - (i) indien die lisensiehouer nie enige van die goedere in subitem (3) bedoel verkoop nie R5;
 - (ii) indien die lisensiehouer ook enige of al die goedere in subitem (3) bedoel, verkoop R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur mense se hare of baard te sny, te skeer, te was, te krul, reguit te maak of andersins te behandel of skoonheidsbehandeling vir mense se vel of naels te gee.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtig ook pruie, toiletbenodigdhede en rokersbenodigdhede verkoop.

ITEM 7: BEGRAFISONDERNEMER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
- (b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur lyke te versorg, met of sonder die balseming daarvan, en die tereaardestelling, verassing of opgraving daarvan te onderneem of te reël en ander dienste in dié verband te lewer.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtig ook grafstene, kiste, blomme, kranse, blompotte en die ander artikels van 'n soortgelyke aard wat volgens gebruik deur 'n begrafnisondernemer voorsien word, verkoop of verskaf.
- (4) Hierdie lisensie is geldig in die hele KaNgwane, maar 'n afsonderlike lisensie word vir elke perseel vereis.

ITEM 8: EETHUISHOUER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
- (b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur in 'n gebou of 'n struktuur of in die ope lug maaltye of versings, met inbegrip van roomys, spuit- of mineraalwater, verfrissende drank, stroop of ander drank van 'n soortgelyke aard, aan ander persone as blankes vir verbruik op die perseel te verkoop of te verskaf.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtig ook rokersbenodigdhede verkoop.

ITEM 9: EIENDOMSAGENT

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
- (b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat as 'n eiendomsagent soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Eiendomsagente, 1976 (Wet 112 van 1976) 'n besigheid dryf.
- (3) Hierdie lisensie word nie uitgereik nie, tensy die aansoeker, hetsy om 'n nuwe lisensie, of die hernuwing van 'n lisensie, 'n getrouheidsfondsertifikaat aan hom uitgereik kragtens artikel 16 van die Wet op Eiendomsagente, 1976, aan die uitreikings owerheid toon.
- (4) Hierdie lisensie is geldig in die hele KaNgwane: Met dien verstande dat 'n afsonderlike lisensie vir elke perseel vereis word.

Vrystellings

Benewens die uitsonderings vervat in die omskrywing van 'n „eiendomsagent” in subitem (2) bedoel, ook die houer van 'n in item 2 bedoelde lisensie.

ITEM 10: FIETSHANDELAAR

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
- (b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur—
 - (a) fietse te vervaardig, op te bou of te monteer, en dit, of sommige daarvan, in die kleinhandel te verkoop;

- (b) The licence fee shall be as follows:
- (i) in respect of a private dwelling R2;
 - (ii) in respect of any other building R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by baking or making bread, rusks, biscuits, cakes, rolls, tarts, pastry or other flour confection.
- (3) A holder of this licence may thereunder also—
- (a) sell or offer or expose his products for sale, by wholesale or by retail, on the premises where they are baked or made;
 - (b) sell his products from a vehicle of which he is the owner to the holder of a licence in terms of which the latter licensee shall be entitled to sell or supply such products; and
 - (c) acquire any product referred to in subitem (2) from any other baker and deal therewith in accordance with paragraphs (a) and (b).

ITEM 6: BARBER OR HAIRDRESSER

- (1) (a) Application fee R5;
- (b) The licence fee shall be as follows:
 - (i) if the licensee does not sell any of the goods referred to in subitem (3) R5;
 - (ii) if the licensee also sells any or all of the goods referred to in subitem (3) R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by cutting, shaving, washing, waving, straightening or otherwise treating people's hair or beards or giving beauty treatment for people's skin or nails.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell wigs, toilet and smokers' requisites.

ITEM 7: FUNERAL UNDERTAKER

- (1) (a) Application fee R10.
- (b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by attending to corpses, with or without embalment thereof, and undertaking or arranging the burial, cremation or exhumation thereof and rendering other services in this connection.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell or supply tombstones, coffins, flowers, wreaths, vases and the other articles of a similar nature which are customarily supplied by a funeral undertaker.
- (4) This licence shall be valid in the whole KaNgwane but a separate licence shall be required for each premises.

ITEM 8: EATING-HOUSE KEEPER

- (1) (a) Application fee R10.
- (b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling or supplying meals or refreshments, including ice-cream, aerated or mineral water, cordial, syrup or other beverages of a similar nature, in a building or any structure or in the open air to persons other than whites for consumption on the premises.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell smokers' requisites.

ITEM 9: ESTATE AGENT

- (1) (a) Application fee R10.
- (b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business as estate agent as defined in section 1 of the Estate Agents Act, 1976 (Act 112 of 1976).
- (3) This licence shall not be issued, unless the applicant, whether for a new licence or the renewal of a licence, produces a fidelity fund certificate, issued to him under section 16 of the Estate Agents Act, 1976, to the issuing authority.
- (4) This licence shall be valid in the whole KaNgwane: Provided that a separate licence shall be required for each premises.

Exemptions

In addition to the exemptions included in the definition of "estate agent" referred to in subitem (2), also the holder of a licence referred to in item 2.

ITEM 10: CYCLE DEALER

- (1) (a) Application fee R10.
- (b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by—
 - (a) manufacturing, constructing or assembly cycles and selling them, or some of them, by retail;

- (b) fietse nie deur hom vervaardig, opgebou of gemonteer nie, in die kleinhandel te verkoop;
- (c) gebruikte fietse of dele daarvan te koop, te verkoop of in te ruil; of
- (d) fietse te herstel.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook fietsonderdele en -toebehore verkoop.
- (4) by die toepassing van hierdie item beteken „fiets” 'n tweewiel- of driewiel-fiets wat nie 'n selfgedrewe voertuig is nie.

ITEM 11: HANDELAAR IN BENE EN GEBRUIKTE GOEDERE

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
- (b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur bene of enige van die volgende gebruikte goedere te koop, te verkoop of te ruil:
Klerasie, skoetsel, timmerhout, boustene of -blokke, boumateriaal of -toebehore, uitgediende masjinerie, uitgediende of onttakelde motorvoertuie of dele daarvan, konkas, blikke, bottels, pakkiste, dose kratte of ander houters, metaal, vodde, sakke, papier of afvalmateriaal.

ITEM 12: HANDELAAR IN MOTORVOERUIE

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
- (b) Die Lisensiegeld is soos volg:
 - (i) waar die gemiddelde waarde van die voorraad voorhande hoogstens R5 000 is R15;
 - (ii) waar die gemiddelde waarde van die voorraad voorhande R5 000 te bowe gaan, op die gedeelte van sodanige waarde—
 - (aa) wat nie R5 000 te bowe gaan nie R15;
 - (bb) wat R5 000 te bowe gaan—
 - vir elke R5 000 of gedeelte daarvan R5,
 - behoudens 'n maksimum van R1 000.
 - (iii) waar motorvoertuie slegs verhuur word R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur motorvoertuie, hetsy nuut of gebruik, te koop, te verkoop, vir verkoop uit te stal, te verruil of te verhuur.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook woonwaens, sleepwaens, landbou-implemente en besproeiingsmasjinerie, hetsy nuut of gebruik, koop, verkoop, vir verkoop uitstal, verruil of verhuur.
- (4) By die toepassing van hierdie item beteken—
„motorvoertuig” enige selfgedrewe voertuig; en
„sleepwa” 'n voertuig wat nie selfgedrewe is nie en wat ontwerp of ingerig is om deur 'n motorvoertuig getrek te word en goedere te vervoer.
en is die bepalings van items 3 (5), (6) en (7) *mutatis mutandis* van toepassing.

ITEM 13: HANDELAAR OF SPEKULANT IN LEWENDE HAWE OF PRODUKTE

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
- (b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur lewende hawe of produkte te koop vir doeleindes van verkoop, hetsy by openbare veiling of uit die hand, versending of ruil, ongeag of sodanige besigheid op 'n vaste perseel gedryf word, al dan nie.
- (3) Hierdie lisensie is geldig in die hele KaNgwane: Met dien verstande dat 'n afsonderlike lisensie vir elke perseel vereis word.
- (4) Hierdie lisensie word slegs aan 'n natuurlike persoon toegestaan en in sy naam uitgereik, en word ook vereis van 'n persoon wat as werknemer van 'n handelaar of spekulant in lewende hawe of produkte namens sy werkgever 'n besigheid op die wyse in subitem (2) bedoel dryf.
- (5) By die toepassing van hierdie item beteken—
„lewende hawe” beeste, perde, muile, donkies, skape, bokke, varke, pluimvee en volstruise; en
„produkte” alle produkte wat deur 'n boer geproduseer word, met inbegrip van huide en velle.
- (6) Hierdie lisensie magtig nie die dryf van 'n in item 3, 18, 40 of 50 bedoelde besigheid nie.

Vrystellings

- (A) 'n Houer van 'n in item 3, 18, 40 of 50 bedoelde lisensie, ten opsigte van die koop van lewende hawe of produkte in die loop van sy besigheid.
- (B) 'n Boer ten opsigte van die koop of verkoop van lewende hawe of produkte in die loop van sy boerderybedrywighede.

ITEM 14: HANDELAAR IN SPUIT- OF MINERAALWATER

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
- (b) Lisensiegeld R15.

- (b) selling by retail cycles not manufactured, constructed or assembled by him;
- (c) buying, selling or trading in used cycles or parts thereof; or
- (d) repairing cycles.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell cycle spares and accessories.
- (4) For the purposes of this item “cycle” shall mean a bicycle or tri-cycle which is not a self-propelled vehicle.

ITEM 11: DEALER IN BONES AND USED GOODS

- (1) (a) Application fee R10.
- (b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by buying, selling or exchanging bones or any of the following used goods:
clothing, footwear, timber, building bricks or blocks, building material or accessories worn-out machinery, worn-out or dismantled motor vehicles or parts thereof, drums, tins, bottles, packing-cases, boxes, crates or other containers, metal, rags, bags, paper or waste material.

ITEM 12: DEALER IN MOTOR VEHICLES

- (1) (a) Application fee R10.
- (b) The licence fee shall be as follows:
 - (i) where the average value of the stock on hand does not exceed R5 000 R15;
 - (ii) where the average value of the stock on hand exceeds R5 000 on the part of such value—
 - (aa) as does not exceed R5 000 R15;
 - (bb) as exceeds R5 000—
 - for each R5 000 or part thereof R5,
 - subject to a maximum of R1 000;
 - (iii) where motor vehicles are only hired out R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by buying, selling, exposing for sale, exchanging or hiring out motor vehicles, whether new or used.
- (3) A holder of this licence may thereunder also buy, sell, expose for sale, exchange or hire out caravans, trailers, agricultural implements and irrigation machinery, whether new or used.
- (4) For the purposes of this item—
“motor vehicle” means any self-propelled vehicle; and
“trailer” means any vehicle which is not self-propelled and which has been designed or adapted to be drawn by a motor vehicle and to convey goods,
and the provisions of item 3 (5), (6) and (7) shall apply *mutatis mutandis*.

ITEM 13: DEALER OR SPECULATOR IN LIVESTOCK OR PRODUCE

- (1) (a) Application fee R10.
- (b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by buying livestock or produce for the purposes of sale, whether by public auction or out of hand, consignment or exchange, whether or not such business is carried on on fixed premises.
- (3) This licence shall be valid in the whole KaNgwane: Provided that a separate licence shall be required for every premises.
- (4) This licence shall only be granted to a natural person and issued in his name, and shall also be required by any person who, as an employee of a dealer or speculator in livestock or produce, carries on a business in the manner referred to in subitem (2).
- (5) For the purposes of this item—
“livestock” means cattle, horses, mules, donkeys, sheep, goats, pigs, poultry and ostriches; and
“produce” means all products, including hides and skins, produced by a farmer.
- (6) This licence shall not authorise the carrying on of a business referred to in item 3, 18, 40 or 50.

Exemptions

- (A) The holder of a licence referred to in item 3, 18, 40 and 50, in respect of the buying of livestock or produce in the course of his business.
- (B) A farmer in respect of the buying or selling of livestock or produce in the course of his farming operations.

ITEM 14: DEALER AERATED OR MINERAL WATER

- (1) (a) Application fee R5.
- (b) Licence fee R15.

- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon, met inbegrip van 'n persoon wat gelisensieer is om sterk drank te verkoop, wat 'n besigheid dryf deur op 'n perseel spuit- of mineraalwater, verfrissende drank, stroop of ander drank van 'n dergelike aard te verkoop of te verskaf, hetsy gemeng of ongemeng met enige ander drank en hetsy vir gebruik op of weg van die perseel.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook rokersbenodigdhede verkoop.

ITEM 15: HANDELSREISIGER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur rond te reis of rond te gaan en as verteenwoordiger, agent of werknemer van 'n ander persoon, hierna die prinsipaal genoem, of as werknemer van so 'n verteenwoordiger, agent of werknemer van enige ander persoon wat nie ingevolge hierdie Wet gelisensieer is en nie 'n fabriek dryf nie, bestellings vir die verkoop of verskaffing van goedere deur sodanige prinsipaal versoek, werf of aanneem.
- (3) Hierdie lisensie is geldig in die hele KaNgwane.
- (4) Hierdie lisensie magtig nie die lewering deur 'n handelsreisiger van goedere waarvoor hy 'n bestelling aangeneem het nie.
- (5) By die toepassing van hierdie item beteken „fabriek” 'n fabriek soos omskryf in artikel 3 van die Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk, 1941 (Wet 22 van 1941).

ITEM 16: HONDEHOK OF TROETELDIERLOSIENRIGTING.

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Lisensiegeld R15.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur—
 - (a) twee of meer teeftonde aan te hou met die doel om honde te teel en te verkoop of te koop aan te bied;
 - (b) honde aan te hou met die doel om hulle af te rig of as wag-honde uit te verhuur;
 - (c) losies te verskaf vir honde en troeteldiere; of
 - (d) skoonheidsbehandeling vir honde of troeteldiere te gee deur hulle te skeer, te was, te borsel of hulle naels of tande te versorg.

Vrystellings

- (A) 'n Vereniging sonder winsoogmerk vir die voorkoming van mishandeling en die bevordering van die welsyn van diere.
- (B) 'n Organisasie waarvan die enigste of hoofdoelstelling die aanhou en teel van honde is met die doel om sodanige honde as gidshonde vir blinde persone at te rig.

ITEM 17: HUURSTAL- OF RYSKOOLOUWER

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Lisensiegeld R15.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur perde of lede van die perde-familie aan te hou met die doel om—
 - (a) hulle vir ry of ander werk uit te huur; of
 - (b) hulle te gebruik om rylasse te gee.

ITEM 18: KAFEHOOUER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur maaltye of verversings vir verbruik op of weg van die perseel te verkoop of te verskaf.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook die volgende vir verbruik of gebruik weg van die perseel verkoop of verskaf:
 - (a) vars vrugte, vars groente, blomme of plante;
 - (b) brood, beskuit, koek, rolletjies, tert, pastei of ander meelgebak wat nie deur homself gebak of gemaak is nie;
 - (c) gaar vleis met inbegrip van gaar pluimveevleis, gaar vis, biltong, polonie, wors, spek, eiers, botter, kaas, uitgeperste kaasprodukte, aartappelskyfies, heuning, yslekkers of roomys;
 - (d) melk, enige melkprodukt of saamgestelde suiwelprodukt soos omskryf in item 22 (4), in houe waar in dit deur 'n melkery, melkplaas of melkwinkel aan hom verskaf is;
 - (e) lekkers, suikergoed, neut, droë vrugte, glasuur- of suikervrugte, beskuitjies of banketware;
 - (f) rokersbenodigdhede;
 - (g) nuusblaai, tydskrifte, poskaarte, sagtebandboeke en pad-, straat- en toeristekaarte;
 - (h) rou vleis, rou wildsvleis, rou pluimveevleis of rou vis wat in 'n bevrore klaar verpakte, toegedraaide of geprosesseerde vorm deur 'n slagter, vishandelaar en -bakker, voedselvervaardiger of produsent aan hom verskaf is.

- (2) This licence shall be required by a person, including a person licensed to sell intoxicating liquor, who carries on a business by selling or supplying on premises aerated or mineral water, cordial, syrups or other beverages of a similar nature, whether mixed or unmixed with any other beverage and whether for consumption on or off the premises.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell smokers' requisites.

ITEM 15: COMMERCIAL TRAVELLER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by travelling or going about, and as a representative, agent or employee of any other person hereinafter referred to as the principal, or as an employee of such a representative, agent or employee, solicits, canvasses or accepts orders from any other person not licensed in terms of this Act and not carrying on a factory, for the sale or supply of goods by such principal.
- (3) This licence shall be valid in the whole KaNgwane.
- (4) This licence shall not authorise the delivery by a commercial traveller of goods in respect of which he has accepted an order.
- (5) For the purposes of this item "factory" shall mean a factory as defined in section 3 of the Factories, Machinery and Building Work Act, 1941 (Act 22 of 1941).

ITEM 16: KENNELS OR PET'S BOARDING ESTABLISHMENT

- (1) (a) Application fee R5.
(b) Licence fee R15.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by—
 - (a) keeping two or more bitches for the purpose of breeding and selling dogs or offering dogs for sale;
 - (b) keeping dogs for the purpose of training them or hiring them out as watchdogs;
 - (c) providing boarding for dogs and pets, or
 - (d) giving beauty treatment to dogs or pets by clipping, washing or brushing or by attending to their nails or teeth.

Exemptions

- (A) A society not for profit for the prevention of ill-treatment of animals and the promotion of animal welfare.
- (B) Any organisation the only or main object of which is to keep or breed dogs for the purpose of training such dogs as guide-dogs for blind persons.

ITEM 17: LIVERY STABLE OR RIDING SCHOOL KEEPER

- (1) (a) Application fee R 5.
(b) Licence fee R15.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by keeping horses or members of the family equine for the purposes of—
 - (a) hiring them out for riding or other work; or
 - (b) using them to give riding lessons.

ITEM 18: CAFÉ KEEPER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling or supplying meals or refreshments for consumption on or off the premises.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell or supply the following for consumption or use off the premises:
 - (a) fresh fruit, fresh vegetables, flowers or plants;
 - (b) bread, rusks, cakes, rolls, tarts, pastry or other flour confection not baked or made by himself;
 - (c) cooked meats, including cooked flesh of poultry, cooked fish, biltong, polony, sausage, bacon, eggs, butter, cheese, extruded cheese products, potato chips, honey, iced suckers or ice-cream;
 - (d) milk, any milk product or composite dairy product as defined in item 22 (4), in containers in which it was supplied to him by any dairy, dairy-farm or milk-shop;
 - (e) Sweets, candy, nuts, dried fruit, glazed or crystallised fruit, biscuits or confectionery;
 - (f) smokers' requisites;
 - (g) newspapers, magazines, postcards, paperback books and road, street and tourist maps;
 - (h) raw meat, raw venison, raw flesh of poultry or raw fish supplied in a frozen, ready-packed, wrapped or processed form by any butcher, fishmonger and fishfrier, food manufacturer or producer.

ITEM 19: KINDERBEWAARPLEK OF KLEUTERSKOOLO

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Lisensiegeld R10.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur 'n plek of 'n skool in stand te hou waar meer as 6 kinders onder die ouderdom van 7 jaar tydelik of gedeeltelik opgepas of versorg word of waar aan hulle onderrig of 'n vlak benede dié van die leerplanne vir die laerskoolkursus van die Departement van Onderwys en Kultuur verskaf word, ongeag of sodanige plek of skool ingevolge die Kinderwet, 1960 (Wet 33 van 1960) aan registrasie onderhewig is al dan nie.

Vrystelling.

'n Persoon wat 'n kleuterskool in stand hou wat ingevolge enige wet as 'n kleuterskool aan registrasie onderhewig is.

ITEM 20: LIGGAAMSONTWIKKELING-, GESONDHEID- OF SKOONHEIDSENTRUM.

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur 'n plek in stand te hou waar—
(a) fasiliteite vir of onderrig of voorligting in skoonheidsterapie, liggaamsontwikkeling of -fiksheid of postuurverbetering verskaf word;
(b) Turkse, sauna- of ander gesondheidsbaddens verskaf word; of
(c) masseer- of infrarooibehandeling verskaf word.

Vrystellings

- (A) 'n Universiteit, skool of ander opvoedkundige inrigting wat by of ingevolge 'n wet ingestel is of ingevolge 'n wet geregistreer is.
- (B) 'n Private hospitaal wat ingevolge enige wet as sodanige geregistreer moet wees.

ITEM 21: MARKAGENT

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur namens ander persone produkte teen kommissie op 'n mark te verkoop of te koop aan te bied.

ITEM 22: MELKERY

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur melk van melkplase te ontvang en te versamel, en—
(a) dit te steriliseer, te pasteuriseer of aan enige ander vorm van hittebehandeling te onderwerp of te verkoel;
(b) dit in enige melkprodukt of saamgestelde suiwelprodukt te verwerk; of
(c) sodanige melk, melkprodukt of saamgestelde suiwelprodukt in houters, waarin die versprei word, te plaas en te versêel, met die doel om dit op of weg van die perseel te verkoop, te versprei of te lewer.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook—
(a) enige vrugtesap wat deur 'n voedselvervaardiger aan hom verskaf is, pasteuriseer, verwerk of behandel met die doel om dit op of weg van die perseel te verkoop, te versprei of te lewer; en
(b) eiers, botter, kaas, roomys en heuning op die perseel verkoop.
- (4) By toepassing van hierdie item beteken—
„melk” die melk van 'n koei;
„melkprodukt” room, afgeroomde melk, karringmelk, aangesuurde karringmelk, aangesuurde melk of joghurt; en
„saamgestelde suiwelprodukt” enige voedsel, uitgesonderd kaas, botter, melkpoeier, afgeroomde melkpoeier, gekondenseerde melk en roomys, wat vir menslike gebruik bestem is en wat nie minder nie as 50% melkbestanddele in die droë materie van sodanige produkt met of sonder kleursel, geursel of versoeting, bevat.

Vrystelling

'n Persoon wat 'n perseel gebruik soos in artikel 3 van die Wet op die Suiwelnywerheid, 1961 (Wet 30 van 1961), bedoel welke perseel ingevolge die bepalings van genoemde Wet geregistreer is.

ITEM 23: MELKPLAAS

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Lisensiegeld R15.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat melk produseer en 'n besigheid dryf deur sodanige melk of melkprodukte daarvan deur hom gemaak, te verkoop, te versprei of te lewer.

ITEM 19: CRÈCHE OR NURSERY SCHOOL

- (1) (a) Application fee R5.
(b) Licence fee R10.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by maintaining a place or school where more than 6 children under the age of 7 years are temporarily or partly looked after or cared for or where they are provided with instruction at a level below that of the syllabuses for the primary school course of the Department of Education and Culture, whether or not such place or school is subject to registration in terms of the Children's Act, 1960 (Act 33 of 1960).

Exemptions

Any person maintaining a nursery school which is subject to registration as a nursery school in terms of the provisions of any law.

ITEM 20: PHYSICAL CULTURE, HEALTH OR BEAUTY CENTRE

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by maintaining a place where—
(a) facilities for or instruction or guidance in beauty therapy, physical culture or fitness or figure trimming is provided;
(b) Turkish, sauna or other health baths are provided; or
(c) massage or infra-red treatment is provided.

Exemptions

- (A) A university, school or other educational institution established by or in terms of any Act or registered in terms of any Act.
- (B) A private hospital which in terms of any law is subject to registration as such.

ITEM 21: MARKET AGENT

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling or offering produce for sale on commission at a market on behalf of other persons.

ITEM 22: DAIRY

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by receiving and collecting milk from dairy-farms, and—
(a) sterilising or pasteurising it or subjecting it to any other form of heat treatment or cooling it;
(b) processing it into any milk product or composite dairy product; or
(c) placing such milk, milk product or composite dairy product in containers in which they are distributed, for the purpose of selling, distributing or delivering it on or off the premises.
- (3) A holder of this licence may thereunder also—
(a) pasteurise, process or treat any fruit juice supplied to him by a food manufacturer; and
(b) sell eggs, butter, cheese, ice-cream and honey on the premises.
- (4) For the purposes of this item—
“milk” means the milk of a cow;
“milk product” means cream, separated milk, buttermilk, cultured buttermilk, cultured milk or yoghurt; and
“composite dairy product” means any food, except cheese, butter, milk powder, skim milk powder, condensed milk and ice-cream, intended for human consumption and which contains not less than 50% of milk constituents in the dry matter of such product with or without colouring matter, flavouring or sweetening.

Exemption

Any person who uses any premises as contemplated in section 3 of the Dairy Industry Act, 1961 (Act 30 of 1961), which premises are registered in terms of the provisions of the said Act.

ITEM 23: DAIRY-FARM

- (1) (a) Application fee R5.
(b) Licence fee R15.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by producing milk and selling, distributing or delivering such milk or milk products thereof made by him.

- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook op sy perseel melk wat deur hom geproduseer is, pasteuriseer, steriliseer of aan enige ander vorm van hittebehandeling onderwerp of dit verkoel en sodanige melk en ook enige melkprodukt wat daarvan deur hom gemaak is, in houters plaas en dit verseël met die doel om dit te verkoop, te versprei of te lewer.
- (4) By die toepassing van hierdie item het „melk” en „melkprodukt” die betekenisse wat in item 22 (4) daaraan geheg is.

Vrystelling

'n Persoon wat melk of room wat hy produseer, slegs aan 'n fabriek, depot of inrigting in artikel 3 van die Wet op die Suivelnywerheid, 1961 (Wet 30 van 1961), genoem waarvan die perseel ingevolge die bepalings van genoemde Wet geregistreer is, verkoop of lewer.

ITEM 24: MELKWINKEL

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur melk, enige melkprodukt of saamgestelde suiwelprodukt wat deur 'n melkplaas of melkery aan hom voorsien is, te verkoop, te versprei of te lewer.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook botter, eiers, kaas, roomys, heuning en vrugtesap op sy perseel verkoop.
- (4) By die toepassing van hierdie item het „melk” en „melkprodukt” die betekenisse wat in item 22 (4) daaraan geheg is.

ITEM 25: MEULENAAR

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur 'n meul te gebruik vir die maal van koring, sorghumgraan, mielies of enige ander graansoort, suiker, neut, katoen-, vlas of ander saad tot meel, fynmeel of ander produkte.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook op sy perseel enige meel of produk in subitem (2) bedoel, verkoop.

Vrystelling

'n Persoon wat 'n meul gebruik slegs met die doel om enige van die goedere in subitem (2) bedoel te maal vir uitsluitlike gebruik deur homself, sy gesin sy werknemers of sy lewende hawe en pluimvee.

ITEM 26: MOTORGARAGE

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Die lisensiegeld is soos volg:
(i) vir die bedrywighede van subitems (2) en (3) (c) bedoel R30;
(ii) vir die bedrywighede in subitem (3) (a) en (b) bedoel, ten opsigte van elke R5 000 of gedeelte daarvan van die gemiddelde waarde van die voorraad voorhande R5, behoudens 'n maksimum van R1 000.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur motorvoertuie of onderdele daarvan te herstel, insluitende duik uit te klop, te spuitverf en te stoffeer, op te knap, te versien, te demonteer, te was of skoon te maak.
- (3) Die houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook—
(a) nuwe en gebruikte motorvoertuie, woonwaens, sleepwaens, landbou-implemente en besproeiingsmasjinerie koop, verkoop, vir verkoop uitstal, verruil of verhuur;
(b) petrol, paraffien, olie, dieselolie, bande, binnebande, handgereedskap, nuwe en gebruikte onderdele en toebehore vir motorvoertuie, woonwaens, sleepwaens, landbou-implemente en besproeiingsmasjinerie verkoop; en
(c) woonwaens, sleepwaens, landbou-implemente en besproeiingsmasjinerie of onderdele en toebehore daarvan herstel, opknap, versien, was of skoonmaak.
- (4) by die toepassing van hierdie item het „motorvoertuig” en „sleepwa” die betekenisse wat in item 12 (4) daaraan geheg is en is die bepalings van items 3 (.), (6) en (7) *mutatis mutandis* van toepassing.

ITEM 27: MOTORVOERTUIGOPPASSEER

- (1) (a) Aansoekgeld R1.
(b) Lisensiegeld R2.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur in 'n straat of ander openbare plek parkeerplek vir motorvoertuie aan te wys of deur te onderneem of aan te bied om geparkeerde motorvoertuie op te pas of toesig daarvoor te hou.

Vrystelling

Die houder van 'n in item 32 bedoelde lisensie en sy werknemers, ten opsigte van die aanwys van parkeerplek en vir die oppas van of toesig hou oor motorvoertuie op parkeerruimte wat deur hom verskaf word.

- (3) A holder of this licence may thereunder also on his premises pasteurise or sterilise milk produced by him or subject it to any other form of heat treatment, or cool it and place such milk and also any milk product made thereof by him in containers and seal it with the purpose of selling, distributing or delivering it.
- (4) For the purposes of this item „milk” and „milk product” shall have the meanings assigned thereto in item 22 (4).

Exemption

A person who sells or delivers milk or cream produced by him only to a factory, depot or plant referred to in section 3 of the Dairy Industry Act, 1961 (Act 30 of 1961), the premises of which are registered in terms of the provisions of the said Act.

ITEM 24: MILK SHOP

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling, distributing or delivering milk, any milk product or composite dairy product supplied to him by any dairy-farm or dairy.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell butter, eggs, cheese, ice-cream, honey and fruit juice on his premises.
- (4) For the purposes of this item „milk” and „milk product” shall have the meanings assigned thereto in item 22 (4).

ITEM 25: MILLER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by using a mill for the milling of wheat, sorghum, grain, maize or any other kind of cereals, sugar, nuts, cotton, flax or other seed to meal, flour or other products.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell any meal or product referred to in subitem (2) on his premises.

Exemption

A person using a mill only of milling any of the goods referred to in subitem (2) for the exclusive use by himself, his household, his employees or his livestock and poultry.

ITEM 26: MOTOR GARAGE

- (1) (a) Application fee R10.
(b) The licence fees shall be as follows:
(i) for the activities referred to in subitems (2) and (3) (c) R30;
(ii) for the activities referred to in subitem (3) (a) and (b), in respect of each R5 000 or part thereof of the average value of the stock on hand R5 subject to a maximum of R1 000.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by repairing, including panel beating, spray painting and upholstering, renovating, servicing, dismantling, washing or cleaning motor vehicles or spares thereof.
- (3) The holder of this licence may thereunder also—
(a) buy, sell, expose for sale, exchange or hire out new and used motor vehicles, caravans, trailers, agricultural implements and irrigation machinery;
(b) sell petrol, paraffin, oil, diesel oil, tyres, tubes, non-power tools, new and used spares and accessories for motor vehicles, caravans trailers, agricultural implements and irrigation machinery; and
(c) repair, renovate, services, wash or clean caravans, trailers, agricultural implements and irrigation machinery or spares and accessories thereof.
- (4) For the purposes of this item „motor vehicle” and „trailer” shall have the meanings assigned thereto in item 12 (4) and the provisions of item 3 (5), (6) and (7) shall apply *mutatis mutandis*.

ITEM 27: MOTOR VEHICLE ATTENDANT

- (1) (a) Application fee R1.
(b) Licence fee R2.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business in a street or other public place by allocating a parking place for motor vehicles or undertaking or offering to attend or to take care of parked motor vehicles.

Exemption

The holder of a licence referred to in item 32 and his employees, in respect of the allocation of parking places and for the attendance and care of motor vehicles in parking space provided by him

ITEM 28: ONTSMETTER OF BEROKER

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Lisensiegeld R15.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur ontsmettings- of berokingswerk te verrig met siaanwaterstofgas of enige ander stof wat die lewens of gesondheid van 'n mens in gevaar kan stel.
- (3) Hierdie lisensie word slegs aan 'n natuurlike persoon toegestaan en in sy naam uitgereik, en dit verleen geen reg aan 'n ander persoon om namens die lisensiehouer op te tree nie, tensy sodanige lisensiehouer teenwoordig is en persoonlik toesig hou.

ITEM 29: ONTSPANNINGSTERREIN

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Die lisensiegeld is soos volg:
(i) vir die bedrywighede in subitem (2) bedoel R20;
(ii) vir die bedrywighede in subitem (3) (a) bedoel R30;
(iii) vir die bedrywighede in subitem (3) (b) bedoel R10.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur 'n perseel aan te hou waar mense toegelaat word om te kampeer, hetsy in tente woonwaens of andersins, piekniek te hou, berg te klim, te swem, vis te vang, boot te vaar, te ski of wild en voëls in hul natuurlike staat te besigtig.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook—
(a) hutte, rondawels of huthuise op die perseel verhuur of verskaf; en
(b) 'n kegelbaan, miniatuurgholfbaan, 'n putt-putt-baan, 'n gholfdryfbaan en 'n skaatsbaan hou.

ITEM 30: PAKHUIS

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur goedere namens andere op te berg.

ITEM 21: PANDJESBAAS

- (1) (a) Aansoekgeld R10
(b) Lisensiegeld R50.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur goedere van waarde in pand of as sekuriteit te neem of te ontvang vir geld geleen of voorgesket.
- (3) Hierdie lisensie magtig nie die verkoop van enige goedere nie.
- (4) Wissels, skuldbewyse, aandeesertifikate en enige ander dokumente van waarde word by die toepassing van hierdie item nie as „goedere van waarde” beskou nie.

Vrystelling

Enige bankinstelling wat goedere van waarde in pand of as sekuriteit neem of ontvang vir geld geleen of voorgesket.

ITEM 32: PARKADE

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Die lisensiegeld is soos volg:
(i) waar hoogstens 20 parkeerruimtes verskaf word R10;
(ii) waar meer as 20 parkeerruimtes verskaf word R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur in 'n gebou of struktuur of in die ope lug parkeerruimte vir motorvoertuie te verskaf.

Vrystellings

- (A) 'n Werkgewer ten opsigte van die verskaffing van parkeerruimte uitsluitlik aan sy werknemers.
- (B) Die verhuurder van 'n gebou ten opsigte van die stalling van of die verskaffing van parkeerruimte in die gebou of op die perseel daarvan uitsluitlik vir motorvoertuie van okkupeerders van sodanige gebou.

ITEM 33: PASSASIERSVERVOERONDERNEMING

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Die lisensiegeld is soos volg:
(i) vir elke motordriewiel R10;
(ii) vir elke motorkar R15;
(iii) vir elke bus R1.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur passasiers per bus, motordriewiel of motorkar teen huur of beloning te vervoer.
- (3) Hierdie lisensie word ten opsigte van elke perseel van die betrokke passasiersvervoeronderneming vereis.
- (4) By toepassing van hierdie item—
(a) word geag dat die perseel of plek waar enige van die voertuie van die betrokke passasiersvervoeronderneming gestal of gehou word of waar die terminus van sodanige voertuie geleë is, behalwe waar sodanige terminus in 'n openbare straat is, 'n perseel van sodanige onderneming is; en

ITEM 28: DISINFECTOR OR FUMIGATOR

- (1) (a) Application fee R5.
(b) Licence fee R15.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by disinfecting or fumigating with hydro-cyanic acid gas or any other substance which may endanger the life or health of a human being.
- (3) This licence shall be granted to a natural person and be issued in his name, and shall not confer the right on any other person to act on behalf of the licensee, unless such licensee is present and exercises supervision personally.

ITEM 29: RECREATION GROUND

- (1) (a) Application fee R10.
(b) The licence fee shall be as follows:
(i) for the activities referred to in subitem (2) R20;
(ii) for the activities referred to in subitem (3) (a) R30;
(iii) for the activities referred to in subitem (3) (b) R10.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by allowing people to camp, whether in tents, caravans or otherwise, to picnic, to mountaineer, to swim, to fish, to boat, to ski or to watch game and birds in their natural state.
- (3) A holder of this licence may thereunder also—
(a) hire out or provide huts, rondavels or bungalows on the premises; and
(b) keep a skittle-alley, a miniature golf-course, a putt-putt course, a golf-driving range and a skating rink.

ITEM 30: WAREHOUSE

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by storing goods on behalf of others.

ITEM 31: PAWNBROKER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R50.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by taking or receiving goods of value in pledge or as security for money lent or advanced.
- (3) This licence shall not authorise the sale of any goods.
- (4) Bills of exchange, acknowledgments of debt, share certificates and other documents of value shall for the purposes of this item not be regarded as “goods of value.”

Exemption

Any banking institution taking or receiving goods of value in pledge or as security for money lent or advanced.

ITEM 32: PARKADE

- (1) (a) Application fee R10.
(b) The licence fee shall be as follows:
(i) where not more than 20 parking spaces are provided R10;
(ii) where more than 20 parking spaces are provided R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by providing parking space for motor vehicles in a building or structure or in the open air.

Exemptions

- (A) An employer in respect of the provision of parking space exclusively for his employees.
- (B) The lessor of a building in respect of the garaging of or the provision of parking space in the building or on the premises thereof exclusively for motor vehicles of occupiers of such building.

ITEM 33: PASSENGER TRANSPORT UNDERTAKING

- (1) (a) Application fee R5.
(b) The licence fee shall be as follows:
(i) for each motor tricycle R10;
(ii) for each motor car R15;
(iii) for each bus R1.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by conveying passengers by bus, motor tricycle or motor car for hire or reward.
- (3) For the purposes of this item—
(a) the premises or place where any of the vehicles of the passenger transport undertaking concerned are garaged or kept or where the terminus of such vehicles is situated, except where such terminus is in a public street, shall be deemed to be the premises of such undertaking; and

- (b) het „motordriewiel”, „motorkar” en „bus” die betekenisse wat in die Ordonnansie op Padverkeer, 1966 (Ordonnansie 21 van 1966) (Transvaal) daaraan geheg is.

Vrystelling

'n Persoon wat 'n besigheid in subitem (2) bedoel dryf deur uitsluitlik pasiënte in 'n ambulans te vervoer of deur uitsluitlik skoliere te vervoer.

ITEM 34: PLUMVEEBOERDERY

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur met meer as 3 000 pluimvee wat bo die ouderdom van 3 weke is, te boer.
- (3) By toepassing van hierdie item beteken „pluimvee” hoenders, eende, ganse, makoue of kalkoene.

ITEM 35: POSBESTELLINGSONDERNEMING

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur bestellings per pos vir die verkoop of verskaffing van goedere of dienste, met inbegrip van onderrig-, gesondheids-, liggaamsontwikkelings-, verslankings- of soortgelyke kursusse, te versoen, te werf of aan te neem
- (3) Hierdie lisensie is geldig in die hele KaNgwane.

Vrystellings

- (A) Die houder van 'n lisensie ingevolge enige ander bepaling van hierdie Wet wat hom magtig om sodanige goedere of dienste te verkoop of te verskaf.
- (B) 'n Geregistreerde korrespondensiekollege soos in die Wet op Korrespondensiekolleges, 1965 (Wet 59 van 1965), omskryf.

ITEM 36: RESTAURANTHOUER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur in 'n gebou of struktuur of vanaf 'n gebou of struktuur in die ope lug maaltye of verversings vir verbruik op die perseel te verkoop of te verskaf.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook spuit- of mineraalwater, verfrissende drank, stroop of ander drank van 'n dergelyke aard en rokersbenodigdhede vir verbruik op of weg van die perseel verkoop of verskaf.

Vrystelling

'n Persoon wat in 'n private woning een of meer maaltye per dag aan nie meer as 4 persone verkoop of verskaf nie.

ITEM 37: SKOENMAKER

- (1) (a) Aansoekgeld R1.
(b) Lisensiegeld R5.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur skoene, stewels of sandale te maak, te versoen of te herstel.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook skoene, stewels en sandale deur hom gemaak, verkoop.

Vrystellings

Die okkuperder van 'n fabriek soos omskryf in artikel 3 van die Wet op Fabriek-, Masjinerie en Bouwerk, 1941 (Wet 22 van 1941), en waar meer as 10 persone werk doen in enige een of meer van die bedrywighede in subitem (2) bedoel.

ITEM 38: SKULDINVORDERAAR EN OPSPOORDER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur—
 - (a) geld van 'n skuldenaar te ontvang en te onderneem om dit aan die betrokke skuldeiser te betaal;
 - (b) 'n skuldenaar se skulde te vereffen of te onderneem om dit te doen, op 'n onderneming van sodanige skuldenaar dat hy die bedrag aldus vereffen aan die skuldinvorderaar sal betaal;
 - (c) geld as sessionaris van 'n skuld of namens 'n skuldeiser in te vorder of te onderneem om dit te doen; of
 - (d) iemand op te spoor.
- (3) Hierdie lisensie word nie uitgereik nie, tensy die aansoeker, hetsy om 'n nuwe lisensie of die hernuwing van 'n lisensie, die uitreikingsowerheid oortuig dat hy die houder is van 'n getrouheidswaarborgpolis of -sertifikaat vir die bedrag van minstens R2 000 wat die verlies, diefstal of wederregtelike toe-eiening van gelde

- (b) “motor tricycle”, “motor car” and “bus” shall have the meanings assigned thereto by the Road Traffic Ordinance, 1966 (Ordinance 21 of 1966) (Transvaal)

Exemption

A person who carries on a business referred to in subitem (2) by exclusively conveying scholars.

ITEM 34: POULTRY-FARM

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) The licence shall be required by a person who carries on a business by farming with more than 3 000 poultry above the age of 3 weeks.
- (3) For the purposes of this item “poultry” means fowls, ducks, geese, Muscovy ducks or turkeys.

ITEM 35: MAIL-ORDER UNDERTAKING

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by soliciting, canvassing or accepting orders by mail for the sale or supply of goods or services, including instruction, health, physical culture, slimming or similar courses.
- (3) This licence shall be valid in the whole KaNgwane.

Exemptions

- (A) The holder of a licence in terms of any other provision of this Act which authorises him to sell or supply such goods or services
- (B) A registered correspondence college as defined in the Correspondence Colleges Act, 1965, (Act 59 of 1965).

ITEM 36: RESTAURANT KEEPER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling or supplying in a building or structure or from a building or structure in the open air, meals or refreshments for consumption on the premises.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell or supply aerated or mineral water, cordial, syrup or beverages of a similar nature and smokers' requisites for consumption on or off the premises.

Exemption

Any person who in a private dwelling sells or supplies one or more meals per day to not more than 4 persons.

ITEM 37: SHOEMAKER

- (1) (a) Application fee R1.
(b) Licence fee R5.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by making, resoling or repairing shoes, boots or sandals.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell shoes, boots and sandals made by him.

Exemption

The occupier of a factory as defined in section 3 of the Factories, Machinery and Building Work Act, 1941 (Act 22 of 1941), and where more than 10 persons perform work in respect of any one or more of the activities referred to in subitem (2).

ITEM 38: DEBT COLLECTOR AND TRACER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by—
 - (a) receiving money from a debtor and undertaking to pay it to the creditor concerned;
 - (b) settling the debt of a debtor or undertaking to do it upon an undertaking of such debtor that he will pay the amount so settled to the debt collector;
 - (c) collecting money as cessionary of a debt or on behalf of a creditor or undertaking to do so; or
 - (d) tracing any person.
- (3) This licence shall not be issued, unless the applicant, whether for a new licence or the renewal of a licence, satisfies the issuing authority that he is the holder of a fidelity guarantee policy or certificate for the sum of not less than R2 000 which covers the loss, theft or misappropriation of moneys received by him in the

dek wat gedurende die jaar ten opsigte waarvan die lisensie uitgereik word, in die loop van sy besigheid deur hom van lede van die publiek ontvang word.

Vrystellings

- (A) 'n Finansiële instelling soos omskryf in die Wet op Finansiële Instellings (Belegging van Fondse), 1964 Wet 56 van 1964).
- (B) 'n Persoon wat die tussentydse kurator, eksekuteur, administrateur of verteenwoordiger van 'n bestorwe boedel is, of kurator van 'n insolvente boedel is of die geregtelike bestuurder of likwidateur van 'n maatskappy is, ten opsigte van die uitvoering van sy pligte in die verband.
- (C) 'n Persoon wat ingevolge enige wet toegelaat is om as prokureur in die Provinsie Transvaal of in KaNgwane te praktiseer en as sodanig praktiseer.

ITEM 39: SLAGTER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
- (b) Lisensiegeld is soos volg—
 - (i) 'n slagter wat vleis aan 'n ander slagter verkoop, ongeag of hy ook vleis aan verbruikers verskaf R200;
 - (ii) enige ander slagter R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur—
 - (a) in, op of vanaf 'n perseel rou vleis te verkoop of te koop aan te bied of uit te stal; of
 - (b) bestellings te neem vir rou vleis vir aflewering vanaf sy perseel.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragens ook—
 - (a) wors, sult, polonie en biltong maak;
 - (b) wors, sult, polonie, biltong, afval, ham, spek, eiers, botter, kaas en gesoute, bevrore of ingemaakte vleis of vis verkoop of te koop aanbied of uitstal, en bestellings daarvoor neem vir aflewering vanaf sy perseel;
 - (c) vet uitsmelt van diere wat deur hom geslag word of van karkasse wat deur hom aangekoop word;
 - (d) hude en velle van diere wat deur hom geslag word, insout; en
 - (e) lewende slagvee en pluimvee in die loop van sy besigheid koop.
- (4) By die toepassing van hierdie item omvat die woord „vleis” ook die vleis van pluimvee.

Vrystelling

Die verkoop van rou vleis op 'n openbare mark deur 'n markmeester of uit die hand ooreenkomstig die toepaslike markregulasies of die aanbod of uitstal van vleis op sodanige mark vir genoemde doel.

ITEM 40: SMOUS

- (1) (a) Aansoekgeld R1.
- (b) Lisensiegeld R15.
- (2) Hierdie lisensie word, behoudend die bepalinge van subitem (4), vereis van 'n persoon wat as prinsipaal, agent of werknemer 'n besigheid dryf deur goedere—
 - (a) wat hy van plek tot plek vervoer, hetsy per voertuig of andersins;
 - (b) in 'n straat of op enige ander vir die publiek toeganklike plek, by 'n oop staanplek of in, op of vanaf 'n voertuig of enige beweegbare struktuur; of
 - (c) op enige plek weg van 'n perseel ten opsigte waarvan 'n ander lisensie deur so 'n persoon gehou word, te verkoop of te verruil, of vir verkoop of ruil aan te bied of uit te stal.
- (3) Hierdie lisensie word vereis ten opsigte van elke plek, voertuig of beweegbare struktuur waarin, waarop of waarvandaan 'n besigheid soos in subitem (2) bedoel gedryf word: Met dien verstande dat 'n houer van hierdie lisensie soveel lisensies in sy naam ten opsigte van die aantal agente of werknemers as wat deur die betrokke lisensieraad goedgekeur word en wat namens sodanige lisensiehouer 'n besigheid soos in subitem (2) bedoel dryf, kan uitneem.
- (4) By die toepassing van hierdie item omvat „plek” ook 'n gebou of 'n gedeelte daarvan.

Vrystellings

- (A) 'n Produsent van landbouprodukte ten opsigte van die dryf van 'n besigheid deur hom of sy werknemer in sodanige produkte, uitgesonderd vleis, vleisprodukte en suiwelprodukte, op die grond waarop dit deur hom geproduseer is en wat buite 'n gebied onder die beheer van 'n dorpsraad, ingestel kragtens Proklamasie R.293 van 1962 geleë is.
- (B) 'n Persoon wat 'n besigheid dryf deur slegs nuusblaai, tydskrifte of bybels en ander godsdienstige boeke of pamflette te verkoop of te verruil, of vir verkoop of ruil aan te bied of uit te stal.

course of his business from members of the public during the year in respect of which the licence is issued.

Exemption

- (A) A financial institution as defined in the Financial Institutions (Investment of Funds) Act, 1964 (Act 56 of 1964).
- (B) A person who is the interim curator, executor, administrator or representative of a deceased estate, or is curator of an insolvent estate or is the judicial manager or liquidator of a company, in respect of the performance of his duties in this connection.
- (C) Any person who has in terms of any law been admitted to practise as an attorney-at-law within the Province of Transvaal or within KaNgwane and is practising as such.

ITEM 39: BUTCHER

- (1) (a) Application fee R10.
- (b) Licence fee shall be as follows:
 - (i) a butcher selling meat to any other butcher, whether or not he also supplies meat to consumers R200;
 - (ii) any other butcher R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by—
 - (a) selling or offering or exposing for sale raw meat in, on or from premises; or
 - (b) taking orders for raw meat for delivery from his premises.
- (3) A holder of this licence may thereunder also—
 - (a) make sausages, brawn, polony and biltong;
 - (b) sell or offer or expose for sale and take orders for delivery from his premises of sausages, brawn, polony, biltong, offal, ham, bacon, eggs, butter, cheese and salted, frozen or preserved meat or fish;
 - (c) render fat from animals slaughtered by him or from carcasses purchased by him;
 - (d) cure the hides and skins of animals slaughtered by him; and
 - (e) buy live slaughter-stock and poultry in the course of his business.
- (4) For the purposes of this item the word “meat” includes the meat of poultry.

Exemption

The sale of raw meat at a public market by a market master or out of hand in accordance with the relevant market regulations, or the offering or exposing of meat at such market for the said purpose.

ITEM 40: HAWKER

- (1) (a) Application fee R1.
- (b) Licence fee R15.
- (2) This licence shall, subject to the provisions of subitem (4), be required by a person who as principal, agent or employee carries on a business by selling or exchanging or offering or exposing for sale or exchange goods—
 - (a) which he conveys from place to place, whether by vehicle or otherwise;
 - (b) in any street or at any other place accessible to the public, at any open stand or in, on or from any vehicle or movable structure; or
 - (c) at any place away from premises in respect of which another licence is held by such a person.
- (3) This licence shall be required in respect of each place, vehicle or movable structure wherein, whereon or wherefrom a business is carried on as contemplated in subitem (2): Provided that a licensee may take out in his name such number of licenses in respect of the number of agents or employees as approved of by the licensing board concerned and who carry on a business as contemplated in subitem (2) on behalf of such licensee.
- (4) For the purposes of this item “place” includes a building or a part thereof.

Exemptions

- (A) A producer of agricultural produce in respect of the carrying on of a business by him or his employee in such produce, excluding meat, meat products and dairy products, on the land where it has been produced by him and which is situated outside an area under the control of a township council established under Proclamation R.293 of 1962.
- (B) Any person who carries on a business by selling or exchanging or offering or exposing for sale only newspapers, magazines or bibles and other religious books and pamphlets.

Vrystelling van Lisensiegeld

'n Produsent van landbouprodukte ten opsigte van die dryf van 'n besigheid deur hom op die wyse in subitem (2) bedoel in sodanige produkte deur hom geproduseer, mits hy 'n skriftelike verklaring van die sekretaris van 'n landbouvereniging of van die bevelvoerder van die polisie in die gebied waar die produkte geproduseer word, aan die uitreikingsowerheid voorlê waarin verklaar word dat hy die produsent is van die soort landbouprodukte wat in die magtigingsertifikaat aan hom uitgereik, vermeld word.

ITEM 41: SPESIALE LISENSIE

- (1) (a) Aansoekgeld R1.
(b) Lisensiegeld per dag R1.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat—
(a) by 'n vertoning of tentoonstelling georganiseer, bestuur of beheer deur 'n vereniging of instelling van 'n openbare aard vir die bevordering van die landbou, handel, nywerheid, kuns of wetenskap, 'n besigheid dryf ten opsigte waarvan 'n lisensie ingevolge hierdie Wet vereis word; of
(b) 'n besigheid dryf deur by enige openbare byeenkoms of openbare samekoms eet- of drinkware te verkoop of te verskaf,
ongegag of hy die houer van enige ander lisensie is of nie.
- (3) By die toepassing van subitem (2) word die hele terrein waarop 'n vertoning, tentoonstelling, byeenkoms of samekoms gehou word, geag die perseel te wees.

Vrystelling

'n Houer van 'n in item 42 bedoelde lisensie, ten opsigte van die besigheid wat hy daarkragens kan dryf.

ITEM 42: SPYSENIER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur voedsel voor te berei en sodanige voedsel, met of sonder drinkware, by enige funksie, geselligheid, onthaal, vermaaklikheid of ander samekoms van mense te verskaf.
- (3) Hierdie lisensie magtig nie die dryf van 'n besigheid ten opsigte van die bedrywighede in item 40 (2) bedoel nie.

Vrystelling

Die houer van 'n item 8, 18, 36 of 44 bedoelde lisensie wat een of meer etes per dag verskaf ten opsigte van die dryf van 'n besigheid op die wyse in subitem (2) bedoel op die perseel ten opsigte waarvan sodanige lisensie geldig is.

ITEM 43: STRAATFOTOGRAAF

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Lisensiegeld R10.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat as prinsipaal of as werknemer of agent van 'n prinsipaal 'n besigheid dryf deur in 'n openbare straat of ander openbare plek foto's van persone te neem en sodanige persone uit te nooi om foto's van hulself wat aldus geneem is of geneem gaan word, te koop.
- (3) Die houer van hierdie lisensie kan daarkragens ook die foto's in subitem (2) bedoel verkoop.

ITEM 44: VERBLYFSONDERNEMING

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Die lisensiegeld is soos volg:
(i) waar huisvesting met een of meer etes per persoon per dag verskaf word, en die getal beddens vir besetting beskikbaar—
nie meer as 20 is nie R10;
meer as 20 is—
vir die eerste 20 beddens R10
vir elke bed bo 20, tot en met 'n totaal van 100 beddens, 'n bykomende 25c;
vir elke bed bo 100, 'n bykomende 20c
Met dien verstande dat by die berekening van die getal beddens 'n dubbelbed geag word 2 beddens te wees;
(ii) waar huisvesting sonder etes verskaf word in kamers in die getal kamers wat verhuur word of vir verhuur bedoel is—
nie meer as 10 is nie R10;
meer as 10 is—
vir die eerste 10 kamers R10;
vir elke bykomende 10 kamers of gedeelte daarvan, 'n bykomende R5;

Exemption from licence fee

A producer of agricultural produce in respect of the carrying on of a business by him in the manner referred to in subitem (2) in such produce produced by him, provided he submits to the issuing authority a statement in writing by the secretary of an agricultural society or by the commander of the police in the area where the produce is produced, stating that he is the producer of the kind of agricultural produce stated in the certificate of authority issued to him.

ITEM 41: SPECIAL LICENCE

- (1) (a) Application fee R1.
(b) Licence fee per day R1.
- (2) This licence shall be required by a person who—
(a) at an exhibition or a show organised, conducted or controlled by a society or institution of a public character for the advancement of agriculture, trade, industry, art or science, carries on a business in respect of which a licence is required in terms of this Act; or
(b) carries on a business by selling or supplying food or drink at any public assembly or public gathering, whether or not he is the holder of any other licence.
- (3) For the purposes of subitem (2) the entire grounds on which an exhibition, show, assembly or gathering is held, shall be deemed to be the premises.

Exemption

The holder of a licence referred to in item 42, in respect of the business which he may carry on thereunder.

ITEM 42: CATERER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by preparing food and supplying such food, with or without drink, at any function reception, entertainment, party or other gathering of people.
- (3) This licence shall not authorise the carrying on of a business in respect of the activities referred to in item 40 (2).

Exemption

The holder of a licence referred to in item 8, 18, 36 or 44, who provided one or more meals per day, in respect of the carrying on of a business in the manner referred to in subitem (2) on the premises in respect of which such licence is valid.

ITEM 43: STREET PHOTOGRAPHER

- (1) (a) Application fee R5.
(b) Licence fee R10.
- (2) This licence shall be required by a person who as principal or as employee or agent of a principal carries on a business by taking photographs of persons in a public street or other public place and inviting such persons to buy photographs of themselves so taken or to be taken.
- (3) The holder of this licence may thereunder also sell the photographs referred to in subitem (2).

ITEM 44: ACCOMMODATION ESTABLISHMENT

- (1) (a) Application fee R10.
(b) The licence fee shall be as follows:
(i) where accommodation with one or more meals per person per day is provided, and the number of beds available for occupation—
does not exceed 20 R10;
exceeds 20—
for the first 20 beds R10;
for every bed exceeding 20, up to a total of 100 beds, an additional 25c;
for every bed exceeding 100, an additional 20c.
Provided that, in calculating the number of beds, a double bed shall be deemed to be 2 beds.
(ii) where accommodation without meals is provided in rooms and the number of rooms which are let or intended for letting—
does not exceed 10 R10;
exceeds 10—
for the first 10 rooms R10;
for every additional 10 rooms or part thereof, an additional R5.

- (iii) waar huisvesting sonder etes verskaf word in woonstelle en die getal woonstelle wat vir verhuur bedoel is—
 nie meer as 10 is nie R15;
 meer as 10 is—
 vir die eerste 10 woonstelle R15;
 en
 vir elke 10 bykomende woonstelle of gedeelte daarvan, 'n bykomende R5.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur huisvesting of huisvesting met een of meer etes per persoon per dag aan ander persone te verskaf.
- (3) By die toepassing van hierdie item, beteken—
 „huisvesting”—
 (a) slaap- of inwoningsgeriewe wat in 'n hotel, motel, hotel of losieshuis verskaf word; of
 (b) woonstelle of kamers wat gemeubileerd of ongemeubileerd verhuur word;
 „kamer” enige kamer, hut, huthuis of rondawel sonder kombuis; en
 „woonstel” enige kamer, hut, huthuis of rondawel met 'n kombuis.
- (4) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragens ook—
 (a) parkeerruimte op die perseel uitsluitlik vir voertuie van inwoners, werknemers van of besoekers aan die verblyfsonderneming verskaf; en
 (b) sodanige verblyfsonderneming se linne, tapyte, vloermatte, komberse, gordyne of enige huishoudelike weefstof en sy inwoners en werknemers se kleres was of droogskoonmaak.
- (5) 'n Houer van hierdie lisensie ten opsigte van 'n verblyfsonderneming wat een of meer etes per persoon per dag verskaf, kan daarkragens ook brood, beskuit, beskuitjies, rolletjies, tert, koek en pastei— of ander meelgebak vir verbruik op die perseel bak of maak.
- (6) 'n Houer van hierdie lisensie ten opsigte van 'n verblyfsonderneming wat as losieshuis gedryf word of wat as 'n hotel ingevolge die Wet op Hotelle, 1965 (Wet 70 van 1965), geregistreer is, kan daarkragens ook—
 (a) spuit- of mineraalwater, verfrissende drank, stroop of ander drank van 'n dergelike aard, vir verbruik op die perseel, rokerbenodigdhede en nuusblaai verkoop of verskaf;
 (b) 'n restaurant as 'n onafskeidbare deel van die verblyfsonderneming dryf; en
 (c) op die perseel 'n miniatuurgholfbaan, een of meer openbare sale wat geen vaste sitplekke het nie, en een of meer biljart- of snoekertafels hou.

Vrystellings

- (A) Die bestuurder van 'n ouetehuis wat ingevolge die Wet op Bejaarde Persone, 1967 (Wet 81 van 1967), geregistreer is.
- (B) 'n Persoon wat huisvesting met een of meer etes per persoon per dag verskaf en wat nie meer as 5 beddens vir besetting beskikbaar het nie.
- (C) 'n Persoon wat huisvesting in kamers sonder etes verskaf en wat nie meer as 3 kamers vir verhuring beskikbaar het nie.
- (D) 'n Persoon wat huisvesting in slegs een woonstel sonder etes verskaf.
- (E) Die Nasionale Behuisingskommissie en die Swart Behuisingsraad onderskeidelik in artikels 5 en 7 van die Behuisingswet, 1966 (Wet 4 van 1966) bedoel.

ITEM 45: VERHUURDIENS

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
 (b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur films, kinematografiese apparaat of toerusting, grammofoonplate, elektriese toestelle of aparate, bandopnames, kasette, boutoerusting en -benodigdhede, klerasie, beddegoed, tafelgereedskap breekware of kombuisgereedskap, meubels, kampeertoerusting, masjinerie of gereedskap uit te verhuur.

Vrystelling

'n Houer van 'n lisensie waarkragens hy enige van die goedere in subitem (2) bedoel kan verkoop of vir verkoop aanbied of uitstal, ten opsigte van die uitverhuur van sodanige goedere.

ITEM 46: VERKOOPSOUTOMAATHOUER

- (1) (a) Aansoekgeld per perseel R2.
 (b) Lisensiegeld per verkoops outomaat R10.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur goedere deur middel van 'n verkoopsoutomaat te verkoop of te koop aanbied.
- (3) By die toepassing van hierdie item beteken „verkoopsoutomaat” 'n masjien of toestel wat ontwerp is om goedere te bevat wat verkry kan word deur 'n muntstuk, tekenmuntstuk of skryf daar-

- (iii) where accommodation without meals is provided in flats and the number of flats intended for letting—
 does not exceed 10 R15;
 exceeds 10—
 for the first 10 flats R15;
 and
 for every 10 additional flats or part thereof, an additional R5.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by providing accommodation or accommodation with one or more meals per person per day to other persons.
- (3) For the purposes of this item—
 “accommodation” means—
 (a) sleeping or lodging facilities in a hotel, motel, hotel or boarding house; or
 (b) flats or rooms which are let furnished or unfurnished;
 “room” means any room, hut, bungalow or rondavel without a kitchen; and
 “flat” means any room, hut bungalow or rondavel with a kitchen.
- (4) A holder of this licence may thereunder also—
 (a) provide parking space on the premises exclusively for vehicles or residents, employees of or visitors to the accommodation establishment; and
 (b) wash or dry-clean linen, carpets, floor rugs, blankets, curtains or any domestic fabrics of such accommodation establishment and the clothing of its residents and employees.
- (5) A holder of this licence in respect of an accommodation establishment providing one or more meals per person per day, may thereunder also bake or make bread, rusks, biscuits, rolls, tart, cake and pastry or other flour confection for consumption on the premises.
- (6) A holder of this licence in respect of an accommodation establishment carried on as a boarding house or which is registered as a hotel in terms of the Hotels Act, 1965 (Act 70 of 1965) may thereunder also—
 (a) sell or supply aerated or mineral water, cordial, syrup or other beverages of a similar nature, for consumption on the premises, smokers' requisites and newspapers;
 (b) carry on a restaurant as an integral part of the accommodation establishment; and
 (c) keep a miniature golf-course, one or more public halls which have no fixed seats and one or more billiard or snooker tables on the premises.

Exemptions

- (A) The manager of a home for the aged registered in terms of the Aged Persons Act, 1967 (Act 81 of 1967).
- (B) A person providing accommodation with one or more meals per person per day and having not more than 5 beds available for occupation.
- (C) A person providing accommodation in rooms without means and having not more than 3 rooms available for letting.

ITEM 45: HIRING SERVICE

- (1) (a) Application fee R10.
 (b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by hiring out films, cinematographic apparatus or equipment, gramophone records, electrical appliances or apparatus, tapes, cassettes, building equipment or requisites, clothing, bedding, cutlery, crockery, kitchen utensils, furniture, camping equipment, machinery or tools.

Exemption

The holder of a licence under which he may sell or offer or expose for sale any of the goods referred to in subitem (2), in respect of the hiring out of such goods.

ITEM 46: VENDING MACHINE KEEPER

- (1) (a) Application fee per premises R2.
 (b) Licence fee per vending machine R10.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling or offering for sale goods by means of a vending machine.
- (3) For the purposes of this item “vending machine” means a machine or device designed to contain goods which may be ob-

in of in 'n toestel wat daaraan geheg is of daarmee gepaard gaan, te plaas.

Verstellings

- (A) Die houder van 'n lisensie waarkragtens sekere goedere verkoop kan word, ten opsigte van die verkoop deur hom van daardie goedere deur middel van 'n verkoopsoutomaat wat geheel en al binne sy perseel is of op so 'n wyse aangebring is dat dit vanaf die binnekant van sodanige perseel gevoer, maar vanaf die buitekant in werking gestel word.
- (B) 'n Werkgewer ten opsigte van die verkoop deur hom van voedsel of verversings uitsluitlik aan sy werknemers deur middel van 'n verkoopsoutomaat wat deur hom op sy perseel aangehou en ge-
geul word.

ITEM 47: VERMAAKLIKHEIDSPLEK

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Die lisensiegeld is soos volg:
(i) biljart- of snoekertafel, per tafel R15;
(ii) bioskoop of teater, enige getal sitplekke tot en met 400 R15;
daarna, per sitplek 10c;
(iii) dansateljee R30;
(iv) inrybioskoop, per motorvoertuigstaanplek 20c;
onderworpe aan 'n minimum betaling van R30,
en 'n maksimum betaling van R100;
(v) kegelbaan R15;
(vi) miniatuurgholfbaan, putt-puttbaan gholfdryfbaan R15;
(vii) motorrenbaan R30;
(viii) nagklub of diskoteek R100;
(ix) openbare saal—
(aa) wat geen vaste sitplekke het nie—met 'n vloerruimte van minder as 250 m² R10;
met vloerruimte van 250 m² of meer, maar minder as 350 m² R15;
met vloerruimte van 350 m² of meer R20; of
(bb) wat vaste sitplekke het—enige getal sitplekke tot en met 400 R15;
daarna per sitplek 8c
(x) rol- of ysskaatsbaan R20;
(xi) sirkus, per dag R5; of
per week R20;
(xii) spykertafel, per tafel R50;
(xiii) vermaaklikheidspark, per dag R5;
per week R20; of
per jaar R100.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur een of meer van die volgende te hou of te dryf:
(a) 'n biljart- of snoekertafel vir gebruik deur die publiek;
(b) 'n bioskoop of teater;
(c) 'n dansateljee, dit wil sê, 'n plek waar onderrig in dans, wat nie balletdans is nie, teen vergoeding gegee word;
(d) 'n inrybioskoop;
(e) 'n kegelbaan;
(f) 'n miniatuurgholfbaan, 'n putt-puttbaan of 'n gholfdryfbaan;
(g) 'n motorrenbaan, dit wil sê, 'n baan wat gebruik word vir wedrenne met of enige ander vorm van mededinging tussen motorvoertuie;
(h) 'n nagklub of diskoteek;
(i) 'n openbare saal, dit wil sê, 'n saal wat vir openbare byeenkomste gebruik word en wat nie 'n bioskoop, teater of dansateljee is ten opsigte waarvan 'n lisensie ingevolge hierdie item uitgereik is nie;
(j) 'n rol- of ysskaatsbaan;
(k) 'n sirkus;
(l) 'n spykertafel; of
(m) 'n vermaaklikheidspark, dit wil sê, 'n plek waar vermaak aan die publiek verskaf word deur middel van 'n mallemeule, rytoertjie, rytoestel of enige toestel of apparaat vir vernufspel.

ITEM 48: VISHANDELAAR EN -BAKKER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur rou vis te verkoop of te koop aan te bied of deur vis of vis en aartappels te bak of andersins gaar te maak, te pek, te kerrie of aan enige ander voorbereidingsproses te onderwerp en dit vir verbruik weg van die perseel te verkoop.
- (3) Die houder van hierdie lisensie kan daarkragtens ook gedroogde, gesoute of gerookte vis verkoop.

Verstelling

Die houder van 'n in item 49 bedoelde lisensie.

tained by inserting a coin, token coin or disc therein or in a device attached thereto or being accessory thereto.

Exemptions

- (A) The holder of a licence under which certain goods may be sold, in respect of the sale by him of those goods by means of a vending machine entirely within his premises or installed in such a manner that it is stocked from the inside of such premises but is operated from the outside.
- (B) An employer in respect of the sale by him of food or refreshments exclusively to his employees by means of a vending machine kept and stocked by him on his premises.

ITEM 47: PLACE OF ENTERTAINMENT

- (1) (a) Application fee R5.
(b) The licence fee shall be as follows:
(i) billiard or snooker table, per table R15;
(ii) cinema or theatre, any number of seats up to and including 400 R15;
thereafter, per seat 10c;
(iii) dance studio R30;
(iv) drive-in cinema, per motor vehicle parking place 20c;
subject to a minimum payment R30;
and a maximum payment of R100;
(v) skittle-alley R15;
(vi) miniature golf-course, putt-putt course or golf-driving range R15;
(vii) motor-racing track R30;
(viii) night club or discotheque R100;
(ix) public hall—
(aa) having no fixed seats—with a floor area of less than 250 m² R10;
with a floor area of 350 m² or more R20;
(bb) having fixed seats—any number of seats up to and including 400 R15;
thereafter, per seat 8c;
(x) roller-skating or ice-skating rink R20;
(xi) circus, per day R5, or
per week R20;
(xii) pin-table, per table R50;
(xiii) amusement park, per day R5;
per week R20;
per year R100.
- (2) this licence shall be required by a person who carries on a business by keeping or conducting any one more of the following:
(a) a billiard or snooker table for use by the public;
(b) a cinema or theatre;
(c) a dance studio, that is to say, a place where instruction in dancing, not being ballet dancing, is given for remuneration;
(d) a drive-in cinema;
(e) a skittle-alley;
(f) a miniature golf-course, a putt-putt course or a golf-driving range;
(g) a motor-racing track, that is to say, a track used for races with, or any other form of competition between motor vehicles;
(h) a night club or discotheque;
(i) a public hall, that is to say, a hall used for public gatherings, not being a cinema, theatre or dance studio in respect of which a licence has been issued in terms of this item;
(j) a roller-skating or ice-skating rink;
(k) a circus;
(l) a pin-table;
(m) an amusement park, that is to say, a place where amusement is provided for the public by means of a merry-go-round, riding stunt, riding device or any device or apparatus for games of skill.

ITEM 48: FISHMONGER AND FISH-FRIER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling or offering for sale raw fish or by frying or otherwise cooking, pickling, currying or subjecting to any other process of preparation, fish or fish and potatoes and by selling it for consumption off the premises.
- (3) The holder of this licence may thereunder also sell dried, salted or smoked fish.

Exemption

The holder of a licence referred to in item 49.

ITEM 49: VOEDSELVERVAARDIGER

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur voedsel te vervaardig, in te maak, te verwerk of te behandel.
- (3) By die toepassing van hierdie item beteken „voedsel” enigiets, uitgesonderd medisyne, sout, water en ys, wat bedoel is om deur mense geëet of gedruk te word, of wat gewoonlik vir dié doel gebruik word, en omvat enige bestanddeel wat in die samestelling of bereiding daarvan gebruik word of deel daarvan uitmaak.

Vrystellings

- (A) 'n Fabriek, depot of inrigting in artikel 3 van die Suiwelnuwerheid, 1961 (Wet 30 van 1961), genoem, waarvan die perseel ingevolge die bepalings van genoemde Wet geregistreer is.
- (B) Die houer van enige ander lisensie, ten opsigte van die bedrywighede wat hy daarkragtens kan beoefen.

ITEM 50: VRUGTE-, GROENTE- EN PLANTEHANDELAAR

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat in, op of vanaf 'n perseel 'n besigheid dryf deur vars vrugte, vars groente, blomme of plante te verkoop.
- (3) 'n Houer van hierdie lisensie kan daarkragtens ook enige houer vir die goedere in subitem (1) bedoel verkoop of verskaf.

Vrystelling

'n Persoon wat vrugte, groente, blomme of plante kweek, verbou of produseer ten opsigte van die verkoop daarvan op die grond waar dit gekweek, verbou of geproduseer word.

ITEM 51: WASSERY OF DROOGSKOONMAKERY

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf deur klere, linne, tapyte, vloermatte, komberse, gordyne of enige ander huishoudelike weefstof te was, droogskoon te maak, of aan enige ander skoonmaakproses te onderwerp, te kleur of te bleik.

ITEM 52: WASSERY- OF DROOGSKOONMAKERY-ONTVANGSDEPOT

- (1) (a) Aansoekgeld R5.
(b) Lisensiegeld R5.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat 'n besigheid dryf, hetsy in, op of vanaf 'n perseel al dan nie, deur enige goedere in item 51 (2) bedoel te kollekteer, te ontvang of te hou vir lewering daarvan aan 'n wassery of droogskoonmaakery.

ITEM 53: WERKSWINKEL

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van 'n persoon wat op 'n perseel 'n besigheid dryf deur—
 - (a) motorvoertuigbande te versool;
 - (b) hout op te saag;
 - (c) plaatmetaalwerk te doen;
 - (d) skrynwerk te doen;
 - (e) sweiswerk te doen;
 - (f) loodgieterswerk te doen;
 - (g) elektrobekleedingswerk te doen;
 - (h) galvaniseerwerk te doen;
 - (i) slotte te herstel en sleutels te maak;
 - (j) masjinerie of onderdele daarvan te herstel;
 - (k) televisie, elektriese en huishoudelike toestelle en apparate te herstel; of
 - (l) grof- of hoefsmidwerk te doen.

Vrystellings

- (A) Die okkupeerder van 'n fabriek soos omskryf in artikel 3 van die Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk, 1941 (Wet 22 van 1941), en waar meer as 10 persone werk doen in enige een of meer van die bedrywighede in subitem (2) bedoel.
- (B) Die houer van 'n in item 26 bedoelde lisensie, ten opsigte van die besigheid wat hy daarkragtens kan dryf.

ITEM 54: BESTUURSKOOL

- (1) (a) Aansoekgeld R10.
(b) Lisensiegeld R30.
- (2) Hierdie lisensie word vereis van iemand wat as prinsipaal besigheid dryf deur—

ITEM 49: FOOD MANUFACTURER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by manufacturing, preserving processing or treating food.
- (3) For the purposes of this item “food” means anything, other than medicines, salt, water and ice, to be eaten or drunk by people or normally used for this purpose and includes any ingredient used in the composition or preparation thereof or constituting a part thereof.

Exemptions

- (A) A factory, depot or institution referred to in section 3 of the Dairy Industry Act, (Act 30 of 1961), the premises of which are registered in terms of the provisions of the said Act.
- (B) the holder of any other licence, in respect of the activities he may carry on thereunder.

ITEM 50: FRUIT AND VEGETABLE DEALER

- (1) (a) Application fee R 5.
(b) Licence fee R15.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by selling fresh fruit, fresh vegetables, flowers or plants in, on or from premises.
- (3) A holder of this licence may thereunder also sell or supply any container for the goods referred to in subitem (2).

Exemption

Any person who grows, cultivates or produces fruit, vegetables, flowers or plants, in respect of the sale thereof on the land where it is grown, cultivated or produced.

ITEM 51: LAUNDRY OR DRY-CLEANER

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by washing, dry-cleaning or subjecting to any other cleaning process, or dyeing or bleaching clothing, linen, carpets, floor rugs, blankets, curtains or any other domestic fabrics.

ITEM 52: LAUNDRY OR DRY-CLEANING RECEIVING DEPOT

- (1) (a) Application fee R5.
(b) Licence fee R5.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business, whether in, on or from any premises or not, by collecting, receiving or keeping any goods referred to in item 51 (2) for delivery thereof to a laundry or dry-cleaner.

ITEM 53: WORKSHOP

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who carries on a business by—
 - (a) retreading motor vehicle tyres;
 - (b) sawing wood;
 - (c) doing sheet metal work;
 - (d) doing carpentry work;
 - (e) doing welding work;
 - (f) doing plumbing work;
 - (g) doing electro-plating work;
 - (h) doing galvanizing work;
 - (i) repairing locks and making keys;
 - (j) repairing machines or spares thereof;
 - (k) repairing television, electrical and domestic appliances and apparatus; or
 - (l) doing the work of blacksmith or farrier.

Exemptions

- (A) The occupier of a factory as defined in section 3 of the Factories, Machinery and Building Work Act, 1941 (Act 22 of 1941), and where more than 10 persons perform work in any one or more of the activities referred to in subitem (2).
- (B) The holder of a licence referred to in item 26, in respect of the business which he may carry on thereunder.

ITEM 54: DRIVING SCHOOL

- (1) (a) Application fee R10.
(b) Licence fee R30.
- (2) This licence shall be required by a person who principal carries on business by—

- (a) iemand te onderrig of te laat onderrig in die bestuur van 'n motorvoertuig;
 (b) iemand die padreëls, die padverkeerstekens en die padtekens te leer of te laat leer; of
 (c) oor iemand toesig te hou of te laat hou terwyl so iemand 'n motorvoertuig op 'n openbare pad bestuur.

BYLAE 2

WETTE HERROEP

No. en jaar van Wet	Titel	In hoeverre herroep
Ordonnansie 19 van 1974	Ordonnansie op Lisensies, 1974 (Transvaal)	Die geheel
Proklamasie R.264 van 1968.....	Proklamasie op die Beheer van Sekere Aktiwiteite in Swart Gebiede, No. R.264 van 1968.	Artikel 2.

- (a) instructing any person or having such person instructed in the driving of a motor vehicle;
 (b) teaching any person or causing such person to be taught the rules of the road, the road traffic signs or the road signs; or
 (c) supervising any person or having any such person supervised while such person drives a motor vehicle on a public road.

SCHEDULE 2

LAWS REPEALED

No. of year of law	Title	Extent of Repeal
Ordinance 19 of 1974	Licence Ordinance, 1974 (Transvaal).	The whole
Proclamation R.264 of 1968.....	The Control of Certain Activities in Black Areas Proclamation, No. R.264 of 1968.	Section 2.

INHOUD

Departement van Samewerking en Ontwikkeling

GOEWERMENTSKENNISGEWING

No.		BLADSY
R.456	KaNgwane- Wet op Lisensies, 1981 (Wet 5 van 1981): Gebied van die KaNgwane Wetgewende Vergadering	1

CONTENTS

Department of Co-Operation and Development

GOVERNMENT NOTICE

No.		PAGE
R.456	KaNgwane Licences Act, 1981 (Act 5 of 1981): Area of the KaNgwane Legislative Assembly	1